

Κέντρο Παιδιού & Εφήβου

Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης & Εκπαίδευσης

Τομέας Εκπαίδευσης

Βραχυπρόθεσμος Σχεδιασμός Εκπαιδευτικής Περιόδου 2019-20

Επιμέλεια Σχεδιασμού:

Νικολέττα Μαυροειδή, Γιάννης Γραμματόπουλος, Παρασκευή Χούλη

Σχεδιασμός – Σύνταξη Πρότασης:

Γιάννης Γραμματόπουλος, Συντονιστής Εκπαίδευσης ΤΕΤΕ/ ΚΠΕ

Αθήνα, Ιούνιος 2019

Περιεχόμενα

Εισαγωγή.....	4
Μεθοδολογία.....	5
Γενικό πλαίσιο εκπαιδευτικών και ανάπτυξης για την περίοδο 2019-20.....	13
Α) Εκπαιδευτικά προγράμματα που θα υλοποιηθούν τη χρονιά 2019-20.....	13
Α) 1. Εξωτερική εκπαίδευση.....	13
Θεραπεία και Αποκατάσταση στις ΔΑΦ Μέσης & Χαμηλής Λειτουργικότητας.....	14
Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ.....	15
Θεραπευτική Σχέση του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας με τους Γονείς Παιδιού στο Φάσμα του Αυτισμού.....	15
Α' Βοήθειες σε Περιβάλλον Ειδικής Αγωγής & Ψυχικής Υγείας.....	16
Ο Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας σε Κοινωνικές Δομές. Ιδιαιτερότητες και Προκλήσεις.....	16
Μιλώντας για την Απώλεια και το Πένθος.....	17
Α) 2. Εσωτερική εκπαίδευση.....	17
PBS.....	18
Εκπαίδευση για την Παραβατικότητα.....	18
«Κοινωνικές ιστορίες».....	18
Β) Εκπαιδευτικά προγράμματα που θα σχεδιαστούν την εκπαιδευτική χρονιά 2019-20 προς υλοποίηση την εκπαιδευτική χρονιά 2020-21.....	19
Ψυχοθεραπεία Συναισθηματικής & Κοινωνικής Αποκατάστασης στα Άτομα με ΔΑΦ Μέσης & Υψηλής Λειτουργικότητας.....	19
Σεξουαλικότητα & Διαπροσωπικές Σχέσεις στις ΔΑΦ.....	20
Γ) Δράσεις.....	21
Επαφές με εξωτερικούς φορείς δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.....	21

Ανάπτυξη εκπαίδευσης από απόσταση - πιλοτική χρήση πλατφόρμας.....	22
Μελέτη πιστοποίησης.....	23
Παραρτήματα.....	24
Παράρτημα 1. Βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός 2016-17 (Επιγραμματική παρουσίαση μακροπρόθεσμου σχεδιασμού για το 2017-18, 2018-19 και σε βάθος χρόνου).....	24
Παράρτημα 2. Μελέτη βιωσιμότητας.....	25
Παράρτημα 3. Μελέτη ανταγωνισμού.....	36
Παράρτημα 4. Προκαταρκτικός επιχειρησιακό σχεδιασμός προβολής 2019-20.....	38
Παράρτημα 5. Ευρήματα από συναντήσεις με Ε.Υ. κλινικών δομών ΚΠΕ.....	45
Παράρτημα 6. Πρόγραμμα εκπαιδευτικών που θα υλοποιηθούν τη χρονιά 2019-20.....	50

Εισαγωγή

Με την ολοκλήρωση της εκπαιδευτικής περιόδου 2018-19, το Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης & Εκπαίδευσης του Κέντρου Παιδιού & Εφήβου ολοκληρώνει την τέταρτη χρονιά σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

Κατά τη διάρκεια αυτών των πρώτων τεσσάρων ετών υλοποιήθηκαν και σχεδιάστηκαν τεσσάρων ειδών εκπαιδευτικές δραστηριότητες: α) εκπαιδευτικά προγράμματα με κόστος συμμετοχής (σε Αθήνα και Χίο), β) εκπαιδευτικά προγράμματα εσωτερικής εκπαίδευσης (σε Αθήνα και Χίο), γ) δράσεις αγωγής κοινότητας χωρίς κόστος συμμετοχής (σε Αθήνα και Χίο) και δ) μια ενημερωτική ημερίδα (στο Αλιβέρι), στα οποία εκπαιδεύτηκαν συνολικά 517 άτομα.

Πιο συγκεκριμένα, κατά την *πρώτη εκπαιδευτική χρονιά, 2015-16*, πραγματοποιήθηκαν η Ψυχοθεραπεία Κοινωνικής & Συναισθηματικής Ανάπτυξης για τις ΔΑΦ Μέσης & Υψηλής Λειτουργικότητας (ΨΚΣΑ), η Θεραπεία και Αποκατάσταση στις ΔΑΦ Μέσης & Χαμηλής Λειτουργικότητας (ΔΑΦ) και η Τηλεαποκατάσταση.

Κατά τη *δεύτερη εκπαιδευτική χρονιά, 2016-17*, επαναλήφθηκαν τα εκπαιδευτικά ΨΚΣΑ και ΔΑΦ, διοργανώθηκε για πρώτη φορά το εκπαιδευτικό Α' Βοήθειες σε Περιβάλλον Ειδικής Αγωγής & Ψυχικής Υγείας, μια εσωτερική εκπαίδευση στα πλαίσια του Τμήματος Παιδιού & Εφήβου και το Πένθος & Απώλεια στην Προσφυγική Συνθήκη.

Κατά την *τρίτη εκπαιδευτική χρονιά, 2017-18*, επαναλήφθηκαν τα εκπαιδευτικά ΨΚΣΑ, ΔΑΦ και Α' Βοήθειες, και διοργανώθηκαν για πρώτη φορά τα εξής εκπαιδευτικά: Θεραπευτική Σχέση του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας με Γονείς Παιδιού στο Φάσμα του Αυτισμού, Σεξουαλικότητα και Διαπροσωπικές Σχέσεις στα Άτομα με ΔΑΦ (για γονείς και για επαγγελματίες), Α' Βοήθειες για γονείς, Παράλληλη Στήριξη, Μετατραυματικό Άγχος σε Πρόσφυγες και Μετανάστες, οι Συμπεριφορές που προβληματίζουν (εργαστήριο στο πλαίσιο της ολομέλειας του ΚΠΕ) και η Ενημερωτική Ημερίδα για τον Αυτισμό για Γονείς και Συγγενείς στο Αλιβέρι.

Τέλος, τη χρονιά που μόλις ολοκληρώθηκε, 2018-19, επαναλήφθηκαν τα εκπαιδευτικά ΨΚΣΑ, ΔΑΦ, Α' Βοήθειες (σε Αθήνα & Χίο, όπως και στους συλλόγους/ εταιρείες Αμυμώνη & Πυξίδα) και διοργανώθηκαν για πρώτη φορά τα εκπαιδευτικά προγράμματα Προσχολική Αγωγή και ΔΕΠΥ, και σχεδιάστηκε χωρίς να υλοποιηθεί αυτή τη χρονιά το εκπαιδευτικό Μιλώντας για την Απώλεια και το Πένθος.

Ολοκληρώνοντας, λοιπόν, την παρούσα εκπαιδευτική χρονιά, είναι απαραίτητη η κατάρτιση ενός σχεδιασμού που θα καθοδηγήσει τη λειτουργία του ΤΕΤΕ για την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, όπως επίσης θα αποτελέσει και μέρος του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού, ο οποίος καταρτίζεται στο παρόν διάστημα και θα θέσει μακροπρόθεσμους και μεσοπρόθεσμους στόχους, με ορίζοντα πενταετίας, για τη συνέχεια.

Μεθοδολογία

Για τη σύνταξη του παρόντος βραχυπρόθεσμου σχεδιασμού λήφθηκαν υπόψη τα ευρήματα από:

Α) μελέτες που είχαν λάβει χώρα παλαιότερα και κατά την προηγούμενη εκπαιδευτική χρονιά (1. βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός του 2016-17, 2. μελέτη βιωσιμότητας, 3. προκαταρκτικός επιχειρησιακός σχεδιασμός για προβολή & προώθηση, 4. μελέτη βιωσιμότητας)

Β) αξιολογήσεις των εκπαιδευτικών που ολοκληρώθηκαν

Γ) συναντήσεις του συντονιστή εκπαίδευσης με τους επιστημονικά υπεύθυνους των δομών του ΚΠΕ

Δ) συναντήσεις των ομάδων σχεδιασμού του ΤΕΤΕ και

Ε) τον υπό κατάρτιση στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό πενταετίας.

Πιο συγκεκριμένα:

Α) Μελέτες που έλαβαν χώρα παλαιότερα και την εκπαιδευτική περίοδο 2018-19

Α) 1. Βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός (2016-2017)

Ο προηγούμενος βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός είχε καταρτιστεί κατά τη δεύτερη χρονιά λειτουργίας του ΤΕΤΕ, 2016-17, ενώ για τις επόμενες δυο χρονιές κατατίθετο σαν κατάλογος των υπό σχεδιασμό και υλοποίηση εκπαιδευτικών προς έγκριση από τη διοίκηση του ΚΠΕ.

Μια επιγραμματική παρουσίαση του μεσοπρόθεσμου σχεδιασμού εκείνου του σχεδιασμού παρατίθεται στο παράρτημα (Παράρτημα 1., σελ. 24).

Α) 2. Μελέτη βιωσιμότητας

Μετά το τέλος της εκπαιδευτικής χρονιάς 2018-19, καταρτίστηκε από το ΤΕΤΕ μια προκαταρκτική μελέτη για τη βιωσιμότητα του τομέα εκπαίδευσης, η οποία κατέληξε στα εξής συμπεράσματα, προτάσεις, ενέργειες και βήματα για τα τρία πρώτα χρόνια λειτουργίας του ΤΕΤΕ, και τα οποία λήφθηκαν υπόψη ώστε να προχωρήσουμε στα παρακάτω (παρατίθενται στο Παράρτημα 2., σελ. 25).

Συμπεράσματα:

- Υπήρξε μεγάλη αύξηση των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτικών ωρών και του αριθμού των συμμετεχόντων, υψηλή ικανοποίηση τους, καθώς και σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση του κόστους οφέλους ως προς τη διαχείριση των ειδικών εξόδων.

- Η αποδοτικότερη περίοδος από άποψη παραγωγικότητας και αποδοτικότητας ήταν η περίοδος 2017-18 η οποία ακολούθησε μια περίοδο αυξημένης επένδυσης στο σχεδιασμό υποδομής και ανάπτυξης. Συνυπολογίζοντας μετρήσιμα και ρεαλιστικά το παραγόμενο και επενδύόμενο έργο (ισοδύναμο εσόδων και εξόδων) σε σχέση με την εσωτερική εκπαίδευση και τις δράσεις αγωγής κοινότητας, επιβεβαιώνεται ότι ο στόχος της πλήρους κάλυψης της πάγιας δαπάνης των εκπαιδευτικών είχε επιτευχθεί το 2017-18 . Το γεγονός αυτό συνδέεται με τη διοργάνωση του Εργαστηρίου της Ολομέλειας με τον αυξημένο αριθμό συμμετεχόντων.

- Ανάγκη αποτύπωσης, βάσει πραγματικών στοιχείων, των απαιτούμενων συνολικών πόρων για τη διοργάνωση δραστηριοτήτων εσωτερικής εκπαίδευσης και αγωγής κοινότητας.

- Ανέδειξε σε μετρήσιμα ρεαλιστικό το στόχο της αύξησης των συμμετεχόντων συνολικά και ανά εκπαιδευτικό καθώς και της αύξησης των εσόδων ανά εκπαιδευτική ώρα μέσω διεύρυνσης του πληθυσμού στόχου , αύξησης της προβολής και πολυδύναμης αναπροσαρμογής του σχεδιασμού, ώστε να σταθεροποιηθεί η κάλυψη των παγίων δαπανών της εκπαίδευσης.

Προτάσεις:

Αύξηση του αριθμού των συμμετεχόντων και των εσόδων ανά ώρα, μέσω:

1. Διεύρυνσης της αγοράς
2. Προσαρμογής σχεδιασμού – περιεχόμενο , αντικείμενο, ομάδες στόχοι, εκπαιδευτικά μέσα κοκ
3. Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός 5ετίας

Συγκεκριμένες ενέργειες και βήματα:

- Εκτενέστερη, μεθοδικότερη και σε βάθος καταγραφή και μελέτη του ανταγωνισμού με στόχο τον πιο στοχευμένο σχεδιασμό και το άνοιγμα νέων αγορών.
- Ανάπτυξη εκπαίδευσης από απόσταση - e-learning, μέσω δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας
- ΚΔΒΜ- Μελέτη των προϋποθέσεων και απαιτήσεων ως προς την ίδρυση και βιωσιμότητα. Τα ΚΔΒΜ ανοίγουν την πρόσβαση προς το κομμάτι εκείνο της

αγοράς που ενδιαφέρεται για πιστοποιημένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες , με στόχο την αύξηση και των τυπικών προσόντων.

- Αύξηση της δαπάνης προβολής και προώθησης σύμφωνα με τα κρατούντα στην αγορά που φαίνεται να επιβεβαιώνονται από την περιορισμένη εμπειρία μας.

- Αναζήτηση άλλων πηγών χρηματοδότησης με συνεργασίες.

- Σχεδιασμός βάσει δεδομένων. Ανάπτυξη εκπαιδευτικών για αρχάριους επαγγελματίες, σύνδεση της εκπαίδευσης με την εργασία, ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών μετά το εκπαιδευτικό (πχ εποπτείες) , ανάπτυξη των εποπτειών, ανάπτυξη εκπαιδευτικών προϊόντων που θα έχουν ευρύτερη αναπτυξιακή προοπτική για την εταιρία (πχ PBS , σεξουαλικότητα και ΔΑΦ κοκ), επεξεργασία ωριαίων χρεώσεων σε σχέση με αρχικές και χαμηλές τιμές. Αποτελούν κάποιες καταρχήν σκέψεις, προς επέκταση και ανάπτυξη.

- Αύξηση χρόνου για συνεργασίες εντός και εκτός ΚΠΕ.

- Αύξηση ανθρώπινου δυναμικού. Συστηματοποίηση εμπλοκής και προσέλκυσης εθελοντών με προτεραιότητα στο οργανωτικό κομμάτι.

A) 3. Μελέτη ανταγωνισμού

Ξεκινώντας από την προαναφερθείσα μελέτη βιωσιμότητας, κατά τη χρονιά 2018-19 διενεργήθηκε από το ΤΕΤΕ λεπτομερής μελέτη του ανταγωνισμού, με βάση και προηγούμενη μελέτη, η οποία είχε λάβει χώρα δυο χρόνια πριν και είχε αποτελέσει ενότητα του προηγούμενου βραχυπρόθεσμου σχεδιασμού.

Τα συμπεράσματα της μελέτης έδειξαν πως ο ανταγωνισμός αποτελείται από 76 φορείς και πλαίσια, τα οποία παρέχουν εκπαιδευτικά προγράμματα πάνω στον αυτισμό και άλλες νευροαναπτυξιακές και ψυχιατρικές διαταραχές.

Τα προγράμματα αυτά παρέχονται σε μια ποικιλία τύπων και πλαισίων.

Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για:

- Επιστημονικά σωματεία
- Νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου
- Κέντρα Διά Βίου Μάθησης επιπέδων 1 & 2 (εδώ εντάσσονται ο κύριος ανταγωνιστής, «ΔΙΚΕΨΥ», όπως επίσης και τα παραρτήματα δημοσίων πανεπιστημίων που παρέχουν εκπαιδευτικά και μέσω ηλεκτρονικής πλατφόρμας)
- Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης
- Κέντρα Ειδικής Αγωγής
- Εταιρείες
- Μη κερδοσκοπικούς φορείς
- Ιδρύματα

Η πλειοψηφία των φορέων αυτών διοργανώνει σεμινάρια για τις ΔΑΦ αλλά και για άλλα αντικείμενα, όπως:

- ΔΕΠΥ
- Συμβουλευτική/ συμβουλευτική γονέων
- Παιδοψυχολογία
- ΑΒΑ
- TEACCH
- Ειδική Αγωγή και Ψυχολογία/ Νευροψυχολογία

- Παιγνιοθεραπεία
- Ψυχοθεραπευτική στήριξη
- Και άλλα (βλέπε Παράρτημα σελ. 35-36).

Η διάρκεια των εκπαιδευτικών αυτών ποικίλλει επίσης, από σεμινάρια σύντομης διάρκειας (2,3,4 ωρών) ή διήμερα, έως ετήσια ή τριετή προγράμματα.

Οι πληροφορίες είναι προσβάσιμες στο σύνολό τους στο παράρτημα (Παράρτημα 3., σελ. 35-36) και λήφθηκαν υπόψη και για τα επιμέρους εκπαιδευτικά που προτείνονται να υλοποιηθούν την επόμενη χρονιά (π.χ. για το εκπαιδευτικό Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ, λήφθηκαν υπόψη οι ανάλογες εκπαιδευτικές δραστηριότητες της Εταιρείας για τη Μελέτη της ΔΕΠΥ σε συνεργασία με το ΕΚΠΑ, του ΚΛΒΜ για e-learning του ΕΚΠΑ, και άλλων φορέων που αναφέρονται στη μελέτη).

A) 4. Προκαταρκτική μελέτη προβολής και προώθησης

Η παραπάνω μελέτη αποτέλεσε έναυσμα για περαιτέρω διερεύνηση από το Τμήμα Προβολής και Προώθησης του ΚΠΕ, η οποία επίσης έλαβε χώρα κατά την εκπαιδευτική χρονιά 2018-19 και χρησιμοποίησε το κέντρο Διεπιστημονικής και Ερευνητικής Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Παιδιών & Ενηλίκων (ΔΙΚΕΨΥ) ως κύριο ανταγωνιστικό φορέα ως προς το κοινό στο οποίο απευθύνεται και το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών που προσφέρει.

Τα συμπεράσματα του προκαταρκτικού επιχειρησιακού σχεδιασμού για την προβολή υπέδειξαν κάποιες κατευθύνσεις για την προώθηση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της επόμενης εκπαιδευτικής χρονιάς, 2019-20, οι οποίες λήφθηκαν υπόψη στον παρόντα βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό. Παρατίθενται στο Παράρτημα 4., σελ. 37)

B) Αξιολογήσεις εκπαιδευτικών περιόδου 2018-19

Σχετικά με τα εκπαιδευτικά που διενεργήθηκαν την προηγούμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2018-19, λήφθηκαν υπόψη τόσο οι αξιολογήσεις συνολικής ικανοποίησης με την αποστολή google forms, οι οποίες παρατίθενται παρακάτω, όσο και τα λεκτικά – ποιοτικά σχόλια που συνόδευσαν τις ανατροφοδοτήσεις από τους εκπαιδευόμενους, στις φόρμες αλλά και στη δια ζώσης επικοινωνία με τους εισηγητές και τους υπεύθυνους για τη διοικητική υποστήριξη των εκπαιδευτικών. Τα ευρήματα ήταν τα εξής:

B) 1. ΨΚΣΑ: 10/10

B) 2. Α' Βοήθειες σε Περιβάλλον Ειδικής Αγωγής & Ψυχικής Υγείας (Αθήνα): 8,91/10

>> (Χίος): 8,83/10

>> (Αμυμώνη): 9,6/10

>> (Πυξίδα): 9,57/10

B) 3. Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ: 8,66/10

B) 4. Αναγνώριση & Διαχείριση Ζητημάτων Συμπεριφοράς σε Περιβάλλον Προσχολικής Αγωγής: 9,28/10

***B) 5.** Τα δεδομένα για το εκπαιδευτικό των ΔΑΦ είναι υπό αξιολόγηση, καθώς την περίοδο που συντάσσεται ο παρών βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός, δεν έχει ολοκληρωθεί.

Γ) Συναντήσεις με τους Επιστημονικά Υπεύθυνους των κλινικών δομών του ΚΠΕ

Οι συναντήσεις του συντονιστή εκπαίδευσης με τους επιστημονικά υπεύθυνους των έξι κλινικών δομών του ΤΕΤΕ (Κ. Μπόλιας - «Οσελότος», Κ. Μάσχα - «Ηλιάνθος», Σ. Γρέγου - Τμήμα Παιδιών & Εφήβων, Α. Τσόκου - Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων, Η. Φύλλα - Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας και Γ. Μπριντζουλάκης - «Στην Αυλή του Κόσμου») έλαβαν χώρα μεταξύ Απριλίου-Μαΐου 2019. Τα ευρήματα των συναντήσεων παρατίθενται συνοπτικά παρακάτω και αναλυτικά στο παράρτημα (Παράρτημα 5., σελ.)

Γ) 1. Συνάντηση με Κ. Μπόλια – Ε.Υ. «Οσελότος»

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 24/4/19 και συζητήθηκαν τα ζητήματα εσωτερικής εκπαίδευσης και ενός εκπαιδευτικού για ειδικούς που εργάζονται με το αντικείμενο του Οσελότου. Συζητήθηκε, επίσης, το ενδεχόμενο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για ειδικούς να αναπτυχθεί πάνω στην εσωτερική εκπαίδευση, για την οποία υπάρχουν ανάγκες στη νέα δομή, που στελεχώνεται επί του παρόντος από εθελοντές.

Η συνάντηση έκλεισε με τη συμφωνία για άμεση επικοινωνία μεταξύ των στελεχών του Οσελότου και του ΤΕΤΕ για το σχεδιασμό του εκπαιδευτικού πάνω στις εκπαιδευτικές ανάγκες που συζητήθηκαν.

Γ) 2. Συνάντηση με Κ. Μάσχα – Ε. Υ. «Ηλιάνθος»

Η συνάντηση έγινε την Τετάρτη 8/5/19 και συζητήθηκαν οι παλαιότερες και νέες εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων, σε σχέση με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις προοπτικές της δομής.

Πρόκειται για μια δομή η οποία εμφανίζει αύξηση των περιστατικών όπως και νέων εργαζόμενων, κάτι που έχει επιπτώσεις στις ανάγκες για εσωτερική εκπαίδευση.

Συζητήθηκε η ολοκλήρωση της εκπαίδευσης για το PBS, το ζήτημα της σεξουαλικότητας και η αξία της εισαγωγής εναλλακτικών παρεμβάσεων ή δραστηριοτήτων, σε σχέση με τα αμιγώς «παιδαγωγικά», όπου επισημάνθηκε και το

ενδεχόμενο σχεδιασμού και υλοποίησης μικρής κλίμακας εκπαιδευτικών παρεμβάσεων (σεμινάρια, ομιλίες) στο πλαίσιο της δομής.

Γ) 3. Συνάντηση με Σ. Γρέγου – Ε.Υ. Τμήματος Παιδιών & Εφήβων

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 14/5/19, όπου συζητήθηκε η δομή και το προφίλ των εργαζομένων του Τμήματος Παιδιών & Εφήβων και οι εκπαιδευτικές ανάγκες, παλιές και νέες, που σχετίζονται με αυτό το προφίλ.

Εκτός από το προφίλ των εργαζομένων στη Τμήμα Παιδιών & Εφήβων, αναφέρθηκαν οι δυσκολίες που μπορεί να προκύπτουν από την παρακολούθηση εκπαιδευτικών μέσω Skype αλλά και από την απαιτούμενη μετακίνηση στην Αθήνα, η παρουσία σημαντικού αριθμού ψυχολόγων και άλλων επαγγελματιών (π.χ. λογοθεραπευτών) στη Χίο, με τους οποίους υπάρχουν επαφές (σύλλογος ψυχολόγων) πάνω στις οποίες μπορούμε να επενδύσουμε, η εκκρεμής ανάγκη για εσωτερική εκπαίδευση των «κοινωνικών ιστοριών», που έχει συζητηθεί ήδη με τη Μαριάννα Τάσση, και το ζήτημα της σεξουαλικότητας.

Γ) 4. Συνάντηση με Α. Τσόκου – Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 15/5/19 και συζητήθηκε η δομή και το προφίλ των εργαζομένων του Τμήματος Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων, οι προοπτικές συνεργασιών για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και οι συνεργασίες με τοπικούς συλλόγους της Χίου.

Η Ε.Υ. δεν αναφέρθηκε σε κάποια συγκεκριμένη ή επείγουσα εκπαιδευτική ανάγκη του προσωπικού του Τμήματος, όμως συζητήθηκε και πάλι η δυνατότητα συνεργασίας – για διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών αλλά και σχεδιασμό και υλοποίηση σεμιναρίων – με τον νέο Σύλλογο Ψυχολόγων της Χίου, που συζητήθηκε και με την Ε.Υ. του ΤΠΕ, και του οποίου η Ε.Υ. είναι μέλος.

Γ) 5. Συνάντηση με Η. Φύλλα – Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας

Η συνάντηση έγινε την Τετάρτη 22/5/19. Επισημάνθηκε η χρονική συγκυρία της Κινητής Μονάδας, η οποία βρίσκεται σε περίοδο αναμονής πρόσληψης προσωπικού, κάτι που εφόσον προχωρήσει θα οδηγήσει στην ανάδυση νέων εκπαιδευτικών αναγκών από τις υπάρχουσες, και το ζήτημα της «πρώτης/ πρώιμης παρέμβασης στην ψύχωση», η οποία αναδύεται τελευταία στον επιστημονικό λόγο για την εργασία με την ψύχωση, και το ενδεχόμενο διερεύνησης του και των προοπτικών σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικού με αυτή τη θεματική.

Γ) 6. Συνάντηση με Γ. Μπριντζουλάκης – «Στην Αυλή του Κόσμου»

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 22/5/19. Όπως και στη συνάντηση με την Ε.Υ. του «Ηλιάνθου», συζητήθηκε το ζήτημα της εκπαίδευσης του PBS και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τις ΔΑΦ.

Δ) Συναντήσεις ομάδων σχεδιασμού

Μεταξύ Απριλίου – Μαΐου 2019 πραγματοποιήθηκαν τέσσερις συναντήσεις ομάδων σχεδιασμού: Δυο συναντήσεις της ομάδας σχεδιασμού του εκπαιδευτικού της ΨΚΣΑ, μια συνάντηση της ομάδας σχεδιασμού του εκπαιδευτικού των ΛΑΦ και μια συνάντηση της ομάδας σχεδιασμού του εκπαιδευτικού για τη ΔΕΠΥ. Εκκρεμούν δυο ακόμη συναντήσεις για τη συγκεκριμενοποίηση του περιεχομένου και επιμέρους τροποποιήσεων στα εκπαιδευτικά των ΛΑΦ και της ΔΕΠΥ, και οι οποίες θα λάβουν χώρα μετά την κατάθεση του παρόντος σχεδιασμού. Οι αποφάσεις που λήφθηκαν από τις ομάδες των παραπάνω εκπαιδευτικών ήταν:

- Να λάβει χώρα μια προσωρινή παύση της υλοποίησης του εκπαιδευτικού της ΨΚΣΑ για την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, με στόχο τη χρήση του χρόνου και των πόρων για την τυποποίηση, μεθοδολογική τεκμηρίωση και περαιτέρω προώθησή του.
- Να επαναληφθεί το εκπαιδευτικό των ΛΑΦ με επιμέρους τροποποιήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο και μεγαλύτερες τροποποιήσεις όσον αφορά το χρόνο υλοποίησής του (έναρξη νωρίτερα [πρόταση: Νοέμβριος 2019], προσθήκη μιας συνάντησης, χρονική αποδέσμευση πρακτικής από θεωρητική κατάρτιση) με ορίζοντα και τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας για απώτερο μέλλον.
- Να επαναληφθεί το εκπαιδευτικό της ΔΕΠΥ επίσης με τροποποιήσεις όσον αφορά το περιεχόμενο και το χρόνο υλοποίησής του (έναρξη νωρίτερα [πρόταση: Ιανουάριος 2020], προσθήκη δυο συναντήσεων [Σαββατοκύριακο]) και με ορίζοντα τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας από την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά.

Ε) Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός

Ο υπό κατάρτιση στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός με ορίζοντα πενταετίας, θα ολοκληρωθεί το καλοκαίρι του 2019, με στόχο να καθοδηγήσει την πορεία του ΤΕΤΕ, ξεκινώντας από την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20. Σ' αυτό το πλαίσιο, όπως σημειώνεται και παρακάτω, θα δοθεί έμφαση στη σημασία της διατήρησης της ποιότητας των εκπαιδευτικών του προγραμμάτων, παράλληλα με την επιδίωξη της αύξησης της συμμετοχής σ' αυτά και σε νέα εκπαιδευτικά από κοινά που ως τώρα δεν είχαν προσεγγιστεί.

Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, έχουν ήδη ενσωματωθεί στον παρόντα βραχυπρόθεσμο κάποιες επιχειρησιακές δράσεις (μέρος Γ., σελ.) με τρεις άξονες:

Ε) 1. Ενίσχυση, ανάπτυξη και περαιτέρω διερεύνηση συνεργασιών με εξωτερικούς φορείς με τα εξής χαρακτηριστικά:

- Συνεργασίες με φορείς που δεν είχαν ως τώρα συνεργασία με το ΤΕΤΕ (π.χ. «Βήμα Κοινό»)
- Συνεργασίες με φορείς που έχουν ήδη συνεργασία με το ΤΕΤΕ με άλλα αντικείμενα (π.χ. «Αμυμώνη» και «Πυξίδα» και ζήτησαν τη διοργάνωση του εκπαιδευτικού για τις Α' Βοήθειες) με σκοπό το σχεδιασμό και την υλοποίηση εξατομικευμένων εκπαιδευτικών προσαρμοσμένων στις ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φορέων
- Συνεργασίες με τους προαναφερθέντες τύπους φορέων για την από κοινού αναζήτηση για χρηματοδότηση

Ε) 2. Πιλοτική χρήση της υπό κατασκευή ηλεκτρονικής πλατφόρμας

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα θα χρησιμοποιηθεί ώστε να απευθυνθεί το ΤΕΤΕ σε κοινά που είναι δυσπρόσιτα είτε λόγω απόστασης είτε λόγω επιλογής εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που ως τώρα δεν είχε χρησιμοποιήσει.

Ε). 3. Μελέτη για τις προοπτικές πιστοποίησης

Γενικό Πλαίσιο Εκπαιδευτικών και Ανάπτυξης 2019-20

Λαμβάνοντας υπόψη τα παραπάνω, καταλήξαμε στους εξής άξονες για το πλαίσιο των εκπαιδευτικών που θα υλοποιηθούν, θα επανασχεδιαστούν και θα αναπτυχθούν την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20:

- Διατύπωση των επιδιωκόμενων εκπαιδευτικών στόχων/ αποτελεσμάτων κάθε εκπαιδευτικού στον άξονα: *α. γνώσεις – β. δεξιότητες – γ. στάσεις, απόψεις και συμπεριφορές*
- Διερεύνηση και πιλοτική ενσωμάτωση της αξιολόγησης της συμμετοχής των εκπαιδευομένων στα εκπαιδευτικά
- Ενίσχυση της επικοινωνιακής τακτικής και
- Υιοθέτηση μιας αναπτυξιακής κατεύθυνσης στα εκπαιδευτικά

Στο πλαίσιο αυτό, το γενικό πλαίσιο των εκπαιδευτικών και της ανάπτυξης για την επόμενη εκπαιδευτική περίοδο 2019-20, διαμορφώνεται ως:

- Α) Εκπαιδευτικά προγράμματα που θα υλοποιηθούν την εκπαιδευτική χρονιά 2019-20
- Β) Εκπαιδευτικά προγράμματα που θα σχεδιαστούν για την εκπαιδευτική χρονιά 2020-21
- Γ) Δράσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα

Α) Εκπαιδευτικά προγράμματα που θα υλοποιηθούν την εκπαιδευτική χρονιά 2019-20

Ο σχεδιασμός εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την επόμενη περίοδο μπορεί να συνοψιστεί σε δυο κατηγορίες: 1) τα εξωτερικά εκπαιδευτικά προγράμματα που απευθύνονται σε πληθυσμό που δεν σχετίζεται απαραίτητα με τις δομές του ΚΠΕ,

με κόστος συμμετοχής και 2) τα προγράμματα εσωτερικής εκπαίδευσης που απευθύνονται αποκλειστικά στους εργαζόμενους των δομών του ΚΠΕ.

Στο πλαίσιο αυτό, για την επόμενο εκπαιδευτική χρονιά, προτείνεται η διενέργεια πέντε εξωτερικών εκπαιδευτικών (επανάληψη τεσσάρων και σχεδιασμός και υλοποίηση ενός νέου), και δυο (*τρία με την προσθήκη των «κοινωνικών ιστοριών») νέων εσωτερικής εκπαίδευσης. Πιο συγκεκριμένα:

A) 1. Εξωτερική εκπαίδευση

Τα εξωτερικά εκπαιδευτικά που θα επαναληφθούν με κάποιες τροποποιήσεις είναι:

- Το εκπαιδευτικό των ΔΑΦ
- Το εκπαιδευτικό της ΔΕΠΥ
- Η Θεραπευτική Σχέση του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας με το Γονέα Παιδιού στο Φάσμα του Αυτισμού και
- Το εκπαιδευτικό των Α' Βοηθειών σε Περιβάλλον Ειδικής Αγωγής & Ψυχικής Υγείας

ενώ θα υλοποιηθεί ένα νέο εκπαιδευτικό με τίτλο εργασίας:

- Ο Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας σε Κοινοτικές Δομές: Ιδιαιτερότητες & Προκλήσεις.

Το εκπαιδευτικό της ΨΚΣΑ συμφωνήθηκε να μην επαναληφθεί για πέμπτη φορά την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, αλλά να γίνει μια προσωρινή παύση ενός έτους ως προς την υλοποίησή του, η οποία θα χρησιμοποιηθεί παραγωγικά με στόχους που αναφέρονται παρακάτω.

Πιο συγκεκριμένα:

Θεραπεία και Αποκατάσταση στις ΔΑΦ Μέσης & Χαμηλής Λειτουργικότητας

Πρόκειται για το ένα από τα δυο παλαιότερα εκπαιδευτικά του ΤΕΤΕ, του οποίου η 4^η σειρά ολοκληρώθηκε με πολύ καλή ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευόμενους στις ανώνυμες φόρμες αλλά και στη δια ζώσης επαφή με τα μέλη της ομάδας και εισηγητές. Η ομάδα σχεδιασμού συμφώνησε να επαναληφθεί για πέμπτη φορά με κάποιες τροποποιήσεις, οι οποίες σημειώθηκαν νωρίτερα (βλ. σελ. 11, Δ. 2)). Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν α) το χρονοδιάγραμμα, β) τη χρονική αποδέσμευση πρακτικής από θεωρητική εκπαίδευση, γ) την ανάπτυξη υλικού μέσω της χρήσης ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία προτείνεται να ενσωματωθεί για το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό κατά την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά (2020-21, δ) τη διατύπωση επιδιωκόμενων εκπαιδευτικών στόχων/ αποτελεσμάτων σε γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις, απόψεις και συμπεριφορές και ε) την αλλαγή χώρου . Σχετικά με τα πρώτα τρία σημεία:

α) Στο πρόγραμμα του εκπαιδευτικού θα προστεθεί μια συνάντηση, ώστε να αποτελείται από συνολικά 9 πεντάωρες συναντήσεις. Αυτό γίνεται προκειμένου να εμπλουτιστεί το εκπαιδευτικό με νέες ενότητες, όπως η θεραπευτική σχέση με το γονέα παιδιού στο φάσμα του αυτισμού και ενότητες του PBS, οι οποίες θα πρέπει να ενσωματωθούν στην εκπαίδευση που διεξάγεται στις δομές του ΚΠΕ. Επίσης, και με γνώμονα την αύξηση του χρόνου, η ομάδα συμφώνησε να ξεκινήσει το εκπαιδευτικό νωρίτερα απ' ό,τι ως τώρα, δηλαδή το Νοέμβριο του 2019.

β) Λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες που παρατηρούνται στις δομές του «Ηλιανθου» και της «Αυλής του Κόσμου» σε σχέση με τους ανθρώπους που κάνουν πρακτική σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους, συμφωνήθηκε να δοθεί η δυνατότητα εκτέλεσης της πρακτικής άσκησης σε χρόνο ασύνδετο από τη θεωρητική εκπαίδευση, π.χ. το Σεπτέμβριο του 2020, δίνοντας προτεραιότητα στους υποψήφιους εκπαιδευόμενους που ενδιαφέρονται γι' αυτό το χρονοδιάγραμμα, ώστε να εξυπηρετηθούν καλύτερα οι κλινικές δομές του ΚΠΕ.

γ) Η χρήση της υπό σύσταση ηλεκτρονικής πλατφόρμας θα ξεκινήσει πιλοτικά την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20. Έτσι θα υπάρξει η εμπειρία σε σχέση με τη δομή και το περιεχόμενο των ενοτήτων που μπορούν να αναρτηθούν στην πλατφόρμα, ενδεχομένως από την εκπαιδευτική χρονιά που θα ακολουθήσει 2020-21.

Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ

Η ομάδα σχεδιασμού συμφώνησε να επαναληφθεί με ορισμένες τροποποιήσεις, οι οποίες σημειώθηκαν νωρίτερα (βλ. σελ. 11, Δ. 3)). Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν α) το χρονοδιάγραμμα, β) το περιεχόμενο γ) τη χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Σχετικά με τα σημεία αυτά:

α) Στο πρόγραμμα θα προστεθούν δυο ακόμη συναντήσεις με τη μορφή ενός Σαββατοκύριακου, ώστε να προκύψουν συνολικά 10 συναντήσεις (πέντε Σαββατοκύριακα). Η ομάδα σχεδιασμού κατέληξε στη συγκεκριμένη πρόταση ακολουθώντας την ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευόμενους, οι οποίοι με πολλούς τρόπους επεσήμαναν την ανάγκη περισσότερου χρόνου για την επεξεργασία της πληροφορίας που παρέχεται στις εισηγήσεις. Επίσης, συμφωνήθηκε η έναρξη του εκπαιδευτικού νωρίτερα απ' ό,τι την προηγούμενη περίοδο, δηλαδή τον Ιανουάριο του 2020. Αυτό θα επιτρέψει χρονικά και τη χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, η οποία θα βοηθήσει στην επίτευξη του επόμενου στόχου στην αλλαγή του περιεχομένου των εισηγήσεων.

β) Η προτεινόμενη αλλαγή στο περιεχόμενο των εισηγήσεων του εκπαιδευτικού σχετίζεται επίσης με την προαναφερθείσα επισήμανση για περισσότερο χρόνο που προήλθε από την ανατροφοδότηση των εκπαιδευομένων. Συμφωνήθηκε, έτσι, να δοθεί περισσότερος χρόνος στις συναντήσεις όσον αφορά τις δραστηριότητες (βιωματικές και πρακτικές ασκήσεις) που οδηγούν στην απόκτηση δεξιοτήτων και στάσεων/ απόψεων και συμπεριφορών, σε σχέση με τα καθαρά γνωστικά αποτελέσματα. Αυτό θα συμβεί με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που

μπορεί να επιτρέψει και τη μείωση της χρονικής διάρκειας των συναντήσεων, που ήταν επίσης μια επισημάνση από την ανατροφοδότηση των εκπαιδευομένων.

γ) Όπως προαναφέρθηκε και αναλύεται περισσότερο παρακάτω, η λειτουργία της υπό κατασκευή ηλεκτρονικής πλατφόρμας θα ξεκινήσει πιλοτικά τη νέα εκπαιδευτική χρονιά. Αυτό θα επιτρέψει τη χρήση της για το εκπαιδευτικό Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ, ώστε να αναρτηθεί εκεί περιεχόμενο περισσότερο θεωρητικής φύσης. Οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν πρόσβαση και θα παρακολουθούν αυτές τις εισηγήσεις με τρόπο ασύγχρονο. Έτσι, στις δια ζώσης παρουσίες τους θα προσφέρεται περισσότερος χρόνος 1. για να εκφράζουν απορίες και σκέψεις σχετικές με αυτό το περιεχόμενο και 2. για να δουλεύονται εκτενέστερα οι βιωματικές και πρακτικές δραστηριότητες, οι οποίες, όπως σημειώθηκε νωρίτερα, στοχεύουν στην κτήση δεξιοτήτων και στάσεων/ απόψεων και συμπεριφορών.

Θεραπευτική Σχέση του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας με τους Γονείς του Παιδιού στο Φάσμα του Αυτισμού

Το εκπαιδευτικό αυτό σχεδιάστηκε και οργανώθηκε για πρώτη και τελευταία φορά την προηγούμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2017-18, με μεγάλη ανταπόκριση και πολύ καλή ανατροφοδότηση σε ανώνυμες αξιολογήσεις όσο και δια ζώσης. Για τους λόγους αυτούς είχε σχεδιαστεί και για την εκπαιδευτική χρονιά που ολοκληρώνεται, 2018-19, όμως οι δηλώσεις συμμετοχών ήταν περιορισμένες με αποτέλεσμα το εκπαιδευτικό να μην υλοποιηθεί. Ωστόσο, υπήρξαν εκδηλώσεις ενδιαφέροντος από υποψήφιους εκπαιδευόμενους από την επαρχία, τους οποίους δυσκόλευε η απόσταση.

Συνεπώς, και με την υπό κατασκευή ηλεκτρονική πλατφόρμα να μπαίνει σε πιλοτική λειτουργία την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, συμφωνήθηκε να αναρτηθεί το εκπαιδευτικό στην πλατφόρμα, όπου θα μπορεί να έχει πρόσβαση με τρόπο ασύγχρονο ο πληθυσμός των ανθρώπων που κατά δήλωσή τους δυσκολεύτηκε εξαιτίας της απόστασης και παρά το ενδιαφέρον τους να παρακολουθήσουν το εκπαιδευτικό.

Καθώς η κατασκευή και η πιλοτική λειτουργία της πλατφόρμας προβλέπεται να ξεκινήσει λίγο πριν το τέλος του 2019, η ανάρτηση του συγκεκριμένου εκπαιδευτικού μπορεί να λάβει χώρα μέσα στους πρώτους μήνες του 2020.

Α' Βοήθειες σε Περιβάλλον Ειδικής Αγωγής & Ψυχικής Υγείας

Συμφωνήθηκε η επανάληψη του εκπαιδευτικού σαν εξωτερική εκπαίδευση αλλά και σαν απάντηση σε αιτήματα ανάλογα μ' εκείνα της «Αμυμώνης» και της «Πυξίδας» που ίσως προκύψουν την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, με σκοπό το σχεδιασμό και την υλοποίησή τους ως εξατομικευμένα.

Αποφασίστηκε επίσης η αλλαγή του χώρου που διεξάγεται το εκπαιδευτικό, με σκοπό την καλύτερη υλικοτεχνική υποστήριξή του.

Ο Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας σε Κοινωνικές Δομές. Ιδιαιτερότητες και Προκλήσεις

Το εκπαιδευτικό αυτό σχεδιάστηκε ως μια συνδιοργάνωση του ΤΕΤΕ με έναν νέο ιδιωτικό φορέα ψυχικής υγείας, το «Βήμα Κοινό». Ο φορέας αυτός προσέγγισε το ΤΕΤΕ με το αίτημα της δημιουργίας ενός εκπαιδευτικού που να καλύψει ένα μεγάλο κενό στο χώρο της κοινωνικής ψυχιατρικής και ιδίως με έμφαση στους νέους επαγγελματίες ψυχικής υγείας που εργάζονται σε τέτοιες δομές με περιορισμένες γνώσεις και δεξιότητες. Πρόκειται για την πρώτη δραστηριότητα αυτού του τύπου από το ΤΕΤΕ, η οποία σχεδιάζεται και υλοποιείται και στα πλαίσια του μακροπρόθεσμου στρατηγικού στόχου του. Η ομάδα του ΤΕΤΕ, σε συνεργασία με την ομάδα του «Βήμα Κοινό», έχει καταρτίσει το σχεδιασμό του εκπαιδευτικού μετά από τις αρχικές προτάσεις του φορέα, σε σχέση με α) τη διάρκεια του προγράμματος, β) την προσθήκη πρακτικής άσκησης και γ) τη χρήση της υπό κατασκευή ηλεκτρονικής πλατφόρμας. Πιο συγκεκριμένα:

α) Το πρόγραμμα έχει συμφωνηθεί να οργανωθεί σε 10 συναντήσεις (5 Σαββατοκύριακα). Η παρούσα πρόταση είναι να υλοποιηθεί μεταξύ Νοεμβρίου 2019-Μαΐου 2020. Το περιεχόμενο των εισηγήσεων θα αφορά σε αδρές γραμμές την κοινωνική ψυχιατρική, την αγωγή υγείας και πρόληψη στην ψυχική υγεία, την προσέγγιση του ψυχικά ασθενούς και της οικογένειάς του, θέματα ψυχοπαθολογίας, διάγνωσης και θεραπείας, και θα καταρτίζεται με άξονα τα επιδιωκόμενα εκπαιδευτικά αποτελέσματα/ στόχους (α. γνώσεις, β. δεξιότητες, γ. στάσεις/ απόψεις και συμπεριφορές). Η φόρμα αυτού του βασικού άξονα (α. β. γ.) επιδιώκεται να αποτελέσει σκελετό και των μελλοντικών εκπαιδευτικών που θα σχεδιαστούν, επανασχεδιαστούν και υλοποιηθούν από το ΤΕΤΕ.

β) Η αρχική πρόταση του «Βήμα Κοινό» συμπεριελάμβανε και μια ενότητα πρακτικής άσκησης, η οποία μετά από πρόταση του ΤΕΤΕ και συζήτηση συμφωνήθηκε να μην αποτελέσει κομμάτι αυτής της πρώτης υλοποίησής του. Ωστόσο, συμφωνήθηκε να χρησιμοποιηθεί ο χρόνος της επόμενης εκπαιδευτικής χρονιάς, 2019-20, ώστε να διερευνηθούν και να αναπτυχθούν συνεργασίες του φορέα και του ΤΕΤΕ, οι οποίες θα επιτρέψουν την προσθήκη μιας ενότητας πρακτικής άσκησης από την εκπαιδευτική χρονιά που θα ακολουθήσει, 2020-21.

γ) Τέλος, έχει συμφωνηθεί να γίνει και χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας για τις περισσότερες θεωρητικού τύπου εισηγήσεις, για τις οποίες δεν είναι απαραίτητη η δια ζώσης παρουσία, παίρνοντας παράδειγμα από την υλοποίηση και την ανατροφοδότηση της πρώτης σειράς του εκπαιδευτικού Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ.

Μιλώντας για την Απώλεια και το Πένθος

Το εκπαιδευτικό αυτό είχε σχεδιαστεί μετά από την ανάδυσή του ως εκπαιδευτικής ανάγκης της Κινητής Μονάδας Ψυχικής Υγείας της Χίου. Είχε προγραμματιστεί να λάβει χώρα σε ένα Σαββατοκύριακο το Μάρτιο του 2019, κατά την εκπαιδευτική χρονιά που ολοκληρώνεται, 2018-19. Ωστόσο, οι δηλώσεις συμμετοχής στο εκπαιδευτικό ήταν περιορισμένες. Διαπιστώθηκε ότι ο αρχικός προγραμματισμός

του συνέπιπτε χρονικά με το 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Γνωσιακών Συμπεριφοριστικών Προσεγγίσεων σε Παιδιά και Εφήβους στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, κάτι που ενδεχομένως να συνέβαλε στο περιορισμένο ενδιαφέρον. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να αναβληθεί η υλοποίησή του εκπαιδευτικού και να αναπρογραμματιστεί για τη νέα εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, με τη μορφή που είχε σχεδιαστεί αρχικά. Επίσης, η εμπειρία αυτή οδήγησε την ομάδα του TETE στη νέα πρακτική να ενημερώνεται για τα επερχόμενα συνέδρια της χρονιάς που μπορεί να ενδιαφέρουν τον πληθυσμό στον οποίο στοχεύουμε, ώστε να αποφεύγεται αυτό το φαινόμενο.

Επί του παρόντος γίνονται οι ενέργειες για την επιβεβαίωση συμμετοχής από τους αρχικούς εισηγητές, και με προσανατολισμό την υλοποίησή του στις 14-15 Δεκεμβρίου 2019. Το αναλυτικό πρόγραμμα των εισηγήσεων παρατίθεται στο παράρτημα (Παράρτημα 6., σελ. 50).

A) 2. Εσωτερική εκπαίδευση

Τα προγράμματα εσωτερικής εκπαίδευσης που θα σχεδιαστούν και θα υλοποιηθούν την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, είναι:

- Η ολοκλήρωση της εκπαίδευσης για το PBS
- Η εκπαίδευση στα πλαίσια της δομής του «Οσελότου» για την παραβατικότητα και
- Οι «κοινωνικές ιστορίες»

Ολοκλήρωση του PBS

Το πρώτο μέρος της εκπαίδευσης PBS για τις «συμπεριφορές που προβληματίζουν» από το British Institute for Learning Difficulties, η οποία προέκυψε ως εκπαιδευτική ανάγκη στα πλαίσια των δομών του «Ηλιανθου» και της «Αυλής του Κόσμου» και συμπεριλάμβανε την εκπαίδευση των coaches, έλαβε χώρα τον Ιανουάριο του 2019.

Εκκρεμεί το δεύτερο μέρος, το οποίο έχει προγραμματιστεί να λάβει χώρα στις 14 Σεπτεμβρίου 2019, με τη συμμετοχή της εκπαιδευτριάς από τη Βρετανία, που είχε συμμετάσχει και στο α' μέρος.

Το TETE έχει δει εμπλακεί στην επιλογή ή την κατασκευή εργαλείων μέτρησης για την καταγραφή των συμπεριφορών που προβληματίζουν, όπως και του εργασιακού άγχους των εργαζομένων στις κλινικές δομές. Εντός του καλοκαιριού θα αποστείλει δεδομένα που ζητά η BILD στα πλαίσια του α' εξαμήνου της εφαρμογής του PBS.

Επίσης, θα εμπλακεί στη διεξαγωγή του β' μέρους το Σεπτέμβριο, και θα συμμετέχει στην παρακολούθηση της εφαρμογής του και της εισαγωγής του σαν εκπαιδευτική ενότητα σε υπάρχοντα εκπαιδευτικά, όπως το εκπαιδευτικό των ΔΑΦ, το οποίο προαναφέρθηκε, αλλά και η εσωτερική εκπαίδευση για την παραβατικότητα στα πλαίσια της δομής του «Οσελότου», που περιγράφεται παρακάτω.

Εκπαίδευση για την Παραβατικότητα

Η εσωτερική εκπαίδευση στα πλαίσια του «Οσελότου», της νεότερης δομής του ΚΠΕ, η οποία στελεχώνεται εξ ολοκλήρου από εθελοντές, θα αποτελέσει κεντρική αναφορά για το ΤΕΤΕ για την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά. Στη συνάντηση μεταξύ του Ε.Υ. της δομής και του συντονιστή εκπαίδευσης, η οποία περιεγράφηκε νωρίτερα (σελ. 6-7), συζητήθηκαν σε αδρές γραμμές οι προτεινόμενες κατευθυντήριες γραμμές για τη δομή και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού. Αυτές είναι συνοπτικά:

- *Κλινικές οντότητες*
- *Διάγνωση (εργαλεία όπως προβολικά και νοομετρικά τεστ και τεστ προσωπικότητας)*
- *Παρεμβάσεις (θεραπευτικά και αποκαταστασιακά αποτελέσματα)*
- *Ειδικότερα θέματα*

Εντός του καλοκαιριού θα λάβει χώρα μια πρώτη συνάντηση μεταξύ των ομάδων του «Οσελότου» και του ΤΕΤΕ, ώστε αυτές οι προτάσεις να συγκεκριμενοποιηθούν ως προς το δομή και το περιεχόμενο του εκπαιδευτικού, το οποίο μπορεί σε δεύτερο χρόνο – με προοπτική την εκπαιδευτική χρονιά που ακολουθεί, 2020-21 – να αποτελέσει το σκελετό για ένα «εξωτερικό» εκπαιδευτικό.

Όπως προαναφέρθηκε, μια ενότητα του εκπαιδευτικού μπορεί να αποτελεί το κομμάτι του PBS.

«Κοινωνικές Ιστορίες»

Αυτή η θεματική είναι μια εκπαιδευτική ανάγκη και επιθυμία στα πλαίσια του Τμήματος Παιδιών & Εφήβων στη Χίο.

Όπως προαναφέρθηκε (σελ. 9) η συζήτηση για τη διεξαγωγή του στο ΤΠΕ από τη Μαριάννα Τάσση έχει ήδη γίνει, όμως η εκπαίδευση αυτή δεν έχει λάβει χώρα ακόμη.

Το ΤΕΤΕ μπορεί να εμπλακεί και να αναλάβει ενεργό ρόλο στο σχεδιασμό και την υλοποίηση αυτού του εκπαιδευτικού εσωτερικής εκπαίδευσης, με άξονα τη διοργάνωσή του κατά το β' τρίμηνο του 2020.

Β. Εκπαιδευτικά προγράμματα που θα σχεδιαστούν την εκπαιδευτική χρονιά 2019-20, με ορίζοντα την υλοποίησή τους την εκπαιδευτική χρονιά 2020-21

Εκτός των εκπαιδευτικών που προαναφέρθηκαν, και τα οποία θα υλοποιηθούν κατά την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, θα σχεδιαστούν επίσης και εκπαιδευτικά για τη χρονιά που θα ακολουθήσει, 2020-21. Σε συνέχεια των συναντήσεων που περιεγράφηκαν παραπάνω, με τις υπάρχουσες ομάδες σχεδιασμού και τους επιστημονικά υπεύθυνους των κλινικών δομών του ΚΠΕ, συμφωνήθηκε να επέλθει μια προσωρινή παύση στην υλοποίηση (αλλά όχι στο

σχεδιασμό) του εκπαιδευτικού της ΨΚΣΑ, όπως επίσης να δοθεί ο χρόνος και οι πόροι πάνω στο σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού με αντικείμενο τη σεξουαλικότητα και τις διαπροσωπικές σχέσεις στις ΔΑΦ. Πιο συγκεκριμένα:

Ψυχοθεραπεία Συναισθηματικής & Κοινωνικής Αποκατάστασης στα Άτομα με ΔΑΦ Μέσης & Υψηλής Λειτουργικότητας

Η ΨΚΣΑ είναι, μαζί με το εκπαιδευτικό των ΔΑΦ, μεταξύ των δυο παλαιότερων εκπαιδευτικών του ΤΕΤΕ, του οποίου η 4^η σειρά ολοκληρώθηκε επίσης το Μάιο του 2019 με πολύ καλή ανατροφοδότηση από τους εκπαιδευόμενους. Η ομάδα σχεδιασμού έκανε δυο συναντήσεις και αποφάσισε για την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, το εκπαιδευτικό να μην επαναληφθεί με την παρούσα μορφή. Αυτό δε σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι θα αποκλειστεί από το μελλοντικό σχεδιασμό του ΤΕΤΕ. Τουναντίον, η ομάδα συμφώνησε την επόμενη χρονιά να δοθεί χρόνος και πόροι με τρεις ξεκάθαρους στόχους:

α) Την τυποποίηση και μεθοδολογική τεκμηρίωση της ΨΚΣΑ, ενδεχομένως στο πλαίσιο συνεργασιών και με άλλους φορείς, στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

β) Την προώθηση της ΨΚΣΑ στην επιστημονική κοινότητα με τη συγγραφή άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά.

γ) Την κατάρτιση πλάνου για το εκπαιδευτικό της ΨΚΣΑ για την εκπαιδευτική χρονιά που ακολουθεί, 2019-20.

Για τους λόγους αυτούς έχει ήδη προγραμματιστεί η επόμενη συνάντηση της ομάδας σχεδιασμού, το Σεπτέμβριο του 2019, με άξονα τους συγκεκριμένους στόχους.

Σεξουαλικότητα και Διαπροσωπικές σχέσεις στις ΔΑΦ

Το ζήτημα της σεξουαλικότητας και των διαπροσωπικών σχέσεων στις ΔΑΦ είναι μια πραγματικότητα με την οποία έρχονται αντιμέτωποι οι εργαζόμενοι στις περισσότερες δομές του ΚΠΕ και αναδύεται συχνά ως μια εκπαιδευτική ανάγκη. Όπως διαπιστώθηκε στις συναντήσεις με τους επιστημονικά υπεύθυνους των κλινικών δομών του ΚΠΕ, αυτή η ανάγκη παίρνει πιο επιτακτική μορφή σε ορισμένες περιπτώσεις, όπως στο Τμήμα Παιδιών & Εφήβων, όπου η ηλικιακή ωρίμανση εξυπηρετούμενων το καθιστούν επίκαιρο. Αυτή η ανάγκη είναι επίσης συναφής με τη στελέχωση των δομών, η οποία ανανεώνεται κατά καιρούς, με αποτέλεσμα κάποιοι εργαζόμενοι να μην έχουν παρακολουθήσει κάποια εκπαιδευτική διαδικασία πάνω σ' αυτό το ζήτημα και να δυσκολεύονται με τη διαχείρισή του.

Επιπροσθέτως, το ζήτημα της σεξουαλικότητας στις ΔΑΦ προέκυψε και από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των ερωτηματολογίων αξιολόγησης των εκπαιδευτικών: πολύ συχνά, όταν δόθηκε στους εκπαιδευόμενους η δυνατότητα να εκφράσουν αυθόρμητα κάποια θεματική ή αντικείμενο στην οποία θα τους ενδιέφερε να

παρακολουθήσουν ένα εκπαιδευτικό στο μέλλον, η σεξουαλικότητα σε σχέση με τον αυτισμό ήταν μια απάντηση.

Το γεγονός ότι αυτό το αντικείμενο είναι ένα πεδίο στο οποίο συγκλίνουν τόσο οι εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων στις δομές του ΚΠΕ, όσο και των τωρινών και μελλοντικών εκπαιδευομένων, αλλά και η προοπτική ανάπτυξης νέων κλινικών και εκπαιδευτικών υπηρεσιών, καθιστά επιτακτική την ανάγκη για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός εκπαιδευτικού από το ΤΕΤΕ που να ανταποκρίνεται σ' αυτές τις ανάγκες.

Έτσι, στην ομάδα του ΤΕΤΕ συμφωνήθηκε κατά την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις προοπτικές και τις δυνατότητες ανάπτυξης αυτού του αντικειμένου, για εσωτερική και εξωτερική εκπαίδευση, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει και την εμπλοκή ενός εκπαιδευτικού φορέα από το εξωτερικό.

Γ) Δράσεις

Στο πλαίσιο του προηγούμενου βραχυπρόθεσμου σχεδιασμού, αλλά και του υπό κατάρτιση στρατηγικού κι επιχειρησιακού σχεδιασμού με ορίζοντα πενταετίας, οι δράσεις που οφείλουμε να διεκπεραιώσουμε την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, δεν περιορίζονται στα υπό σχεδιασμό και υλοποίηση εκπαιδευτικά προγράμματα. Το ΤΕΤΕ οφείλει να διερευνήσει και άλλα πεδία και άξονες, ώστε να τεκμηριωθεί το μελλοντικό καθεστώς και λειτουργία του. Αυτή η διερεύνηση θα αναλυθεί περαιτέρω στον στρατηγικό σχεδιασμό που θα ολοκληρωθεί εντός των επόμενων μηνών. Ωστόσο, μπορούν ήδη να ενσωματωθούν στον παρόντα βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό τα παρακάτω τρία βήματα: α) οι επαφές με εξωτερικούς φορείς δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, β) η χρήση της ηλεκτρονικής πλατφόρμας και γ) η μελέτη για την πιστοποίηση.

Γ) 1. Επαφές με εξωτερικούς φορείς δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου

Την εκπαιδευτική χρονιά που ολοκληρώνεται, ήρθε σε επαφή με το ΤΕΤΕ ένας σημαντικός αριθμός φορέων, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, με αίτημα τη διοργάνωση ή συν-διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Πιο συγκεκριμένα:

Α) Μετά την πρόσφατη πρώτη επαφή των εργαζομένων του με άτομα στο φάσμα του αυτισμού, στο οποίο δεν υπήρχε προηγούμενη σχετική εκπαίδευση, το Κέντρο

Κοινωνικής Πρόνοιας Κεντρικής Μακεδονίας εξέφρασε στο ΤΕΤΕ αίτημα εκπαίδευσης του προσωπικού του πάνω στον αυτισμό.

Β) Η υπό σύσταση παιδοψυχιατρική μονάδα του νοσοκομείου της Τρίπολης έκανε μια αρχική επαφή με το ΤΕΤΕ με αφορμή το εκπαιδευτικό των Α' Βοηθειών και στη συνέχεια για γενικότερη εκπαίδευση σε θέματα παιδοψυχιατρικής.

Γ) Οι σύλλογοι «Αμυμώνη» και «Πυξίδα» εξέφρασαν αρχικά αίτημα για το εκπαιδευτικό των Α' Βοηθειών για την κάλυψη του συγκεκριμένου προφίλ των επαγγελματιών και των εξυπηρετούμενών τους. Ολοκληρώνοντας το εκπαιδευτικό, από την πλευρά της «Αμυμώνης» εκφράστηκε ενεργά το ενδιαφέρον για τη συνεργασία και για άλλα εκπαιδευτικά.

Δ) Το «Βήμα Κοινό» εξέφρασε το αίτημα σχεδιασμού και υλοποίησης ενός εκπαιδευτικού πάνω στην κοινοτική ψυχιατρική με σκοπό την απόκτηση γνώσεων, δεξιοτήτων, και στάσεων/ απόψεων και συμπεριφορών από επαγγελματίες ψυχικής υγείας με περιορισμένη εμπειρία στην εργασία με ψυχιατρικούς ασθενείς στο πλαίσιο της κοινοτικής ψυχιατρικής. Όπως προαναφέρθηκε (σελ. 16) το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό είναι υπό σχεδιασμό και έχει ενταχθεί στο βραχυπρόθεσμο σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων του ΤΕΤΕ για την εκπαιδευτική χρονιά 2019-20.

Επιπροσθέτως, στις συναντήσεις με τις Ε.Υ. των δομών της Χίου (ΤΠΕ και Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων) αναφέρθηκε η ενεργός παρουσία στη Χίο του νεότευκτου Συλλόγου Ψυχολόγων του νησιού, μέλη του οποίου αποτελούν και εργαζόμενοι των δομών, και συζητήθηκε η δυνατότητα διαλόγου με το φορέα αυτό με σκοπό τη διερεύνηση και την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών των επαγγελματιών της Χίου και της ευρύτερης περιοχής.

Σκοπός του ΤΕΤΕ για την εκπαιδευτική χρονιά 2019-20 είναι να κρατήσει ενεργές, να αναπτύξει περαιτέρω τις επαφές αυτές αλλά και να διευρύνει καινούριες, στο πλαίσιο των στόχων της ανάπτυξης συνεργασιών με την κοινότητα και της προσέγγισης επαγγελματιών και εκπαιδευόμενων, οι οποίοι δεν είχαν ως τώρα πρόσβαση στα εκπαιδευτικά μας.

Επίσης, θεωρούμε επιτακτική ανάγκη να ενισχυθεί κατά την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, η επαφή με τον τελευταίο οργανισμό που αναφέρθηκε, το Σύλλογο Ψυχολόγων της Χίου, αλλά και άλλους φορείς και επαγγελματικές ομάδες της Χίου, ώστε να ανταποκριθούμε και να διερευνήσουμε περαιτέρω τις εκπαιδευτικές ανάγκες των επαγγελματιών του νησιού, όπου το ΚΠΕ έχει ενεργό ρόλο και προσφορά στην τοπική κοινωνία.

Γ) 2. Ανάπτυξη εκπαίδευσης από απόσταση - πιλοτική χρήση πλατφόρμας

Η κατασκευή και η χρήση μιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας ήταν μια πρόταση της μελέτης βιωσιμότητας που συντάχθηκε την εκπαιδευτική χρονιά που λήγει, 2018-19. Πρόκειται για μια απόφαση που λαμβάνει υπόψη τον ανταγωνισμό και μπορεί να εξυπηρετήσει άμεσα το σκοπό της πρόσβασης σε εκπαιδευτικά προγράμματα σε

ανθρώπους που δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν ένα εκπαιδευτικό δια ζώσης λόγω τοποθεσίας, υποχρεώσεων, ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών ή άλλων λόγων. Πρόκειται για ένα εκπαιδευτικό εργαλείο που χρησιμοποιείται κατά κόρον τόσο στην ακαδημαϊκή εκπαίδευση όσο και στην εκπαίδευση ενηλίκων και είναι μια σημαντική επένδυση του ΤΕΤΕ. Ωστόσο, δεν αποτελεί στόχο μας η πλατφόρμα να υποκαταστήσει τη δια ζώσης εκπαίδευση, αλλά να χρησιμοποιηθεί σαν εργαλείο που να την υποστηρίζει.

Έτσι, παρά το δυναμικό της χαρακτήρα, είναι απόφαση του ΤΕΤΕ η χρήση της πλατφόρμας να είναι αρχικά πιλοτική. Πιο συγκεκριμένα, όπως περιεγράφηκε και νωρίτερα, για την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, η ηλεκτρονική πλατφόρμα θα χρησιμοποιηθεί δοκιμαστικά σε τρία εκπαιδευτικά:

- Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ
- Θεραπευτική Σχέση του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας με τους Γονείς Παιδιού στο Φάσμα του Αυτισμού και
- Ο Επαγγελματίας Ψυχικής Υγείας σε Κοινωνικές Δομές: Ιδιαιτερότητες και Προκλήσεις

Όπως σημειώθηκε και νωρίτερα, στην περίπτωση της ΔΕΠΥ και του Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας, η χρήση της πλατφόρμας θα αφορά την ανάρτηση ενοτήτων αμιγώς «θεωρητικού» περιεχομένου, το οποίο θα δίνεται ο χρόνος να συζητηθεί στην αίθουσα στη δια ζώσης συμμετοχή. Όσο για το εκπαιδευτικό της Θεραπευτικής Σχέσης Επαγγελματία Ψυχικής Υγείας με τους Γονείς Παιδιού με Αυτισμό, παρότι θα λάβει χώρα με εξ ολοκλήρου ασύγχρονο τρόπο (χωρίς δια ζώσης παρακολούθηση) θα προβλεφθεί η δυνατότητα επικοινωνίας με τον εισηγητή και της αξιολόγησης της συμμετοχής του εκπαιδευόμενου για την κτήση του τίτλου.

Γ) 3. Μελέτη πιστοποίησης

Η μελέτη βιωσιμότητας της εκπαιδευτικής χρονιάς που ολοκληρώνεται, 2018-19, είχε καταλήξει στη σημασία των πιστοποιημένων εκπαιδευτικών υπηρεσιών και στις προοπτικές επίτευξης καθεστώτος τέτοιων προγραμμάτων από το ΤΕΤΕ. Μια εκδοχή αυτής της προοπτικής ήταν το καθεστώς των Κέντρων Δια Βίου Μάθησης. Στόχος για την επόμενη εκπαιδευτική χρονιά, 2019-20, είναι η λεπτομερέστερη διερεύνηση του καθεστώτος και των προοπτικών της πιστοποίησης, στα πλαίσια και του στρατηγικού και επιχειρησιακού σχεδιασμού πενταετίας.

Παραρτήματα

Παράρτημα 1.

Επιγραμματική Παρουσίαση του Μακροπρόθεσμου Σχεδιασμού από το 2017 -2018, 2018 – 2019 και σε βάθος χρόνου

1. Δημιουργία του ΚΠΕ ως φορέα υψηλής παροχής εξειδικευμένης γνώσης στα θέματα του αυτισμού και συγκεκριμένα δημιουργίας εκπαιδευτικού προγράμματος συνεχιζόμενης και επαγγελματικής εκπαίδευσης στις ΔΑΦ,
2. Παρουσίαση Νομοθεσίας
3. Παρουσίαση των Υπέρ και των Κατά αναφορικά με δημιουργία ΚΕΚ, ΚΔΒΜ κλπ.
4. Το ΚΠΕ να γίνει πιστοποιημένος πάροχος εκπαίδευσης από το Υπουργείο Παιδείας,
5. Δυνατότητες πιστοποιήσεις από φορείς του εξωτερικού σε θέματα παροχής εκπαίδευσης που άπτονται του αυτισμού,
6. Το ΚΠΕ να γίνει πόλος έλξης για τα εκπαιδευτικά προγράμματα ως φορέας παροχής ποιοτικής και εξειδικευμένης γνώσης,

7. Πιθανότητα Συνεργασιών με εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού και εξωτερικού,
8. Δημιουργία Σχεδίου για υποδοχή φοιτητών για πρακτική άσκηση,
9. Εξέλιξη της εκπαιδευτικής έρευνας,
10. Εύρεση και ενίσχυση αντίστοιχων φορέων του εξωτερικού που υλοποιούν προγράμματα και ανταλλαγή γνώσης, πρακτικών κλπ.
11. Συμμετοχή σε συνέδρια, παρουσιάσεις κλπ.
12. Οικονομικό κέρδος που θα οριστεί με βάση την βιωσιμότητα του ΤΕΤΕ τόσο για το ίδιο το ΤΕΤΕ ως τμήμα όσο και για τα μέλη του ΤΕΤΕ που εργάζονται σε αυτό,
13. Διερεύνηση Χρηματοδότησης,
14. Οτιδήποτε άλλο που δεν αναφέρεται παραπάνω και θα συμβάλλει στην πρόοδο του ΤΕΤΕ και κατ' επέκταση του ΚΠΕ.

Παράρτημα 2.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης λειτουργεί από το 2015 και αποτελείται από 2 υπο- τμήματα. Α) Το τμήμα Εκπαίδευσης Β) Το Τμήμα Έρευνας και Επιστημονικής Τεκμηρίωσης

Α) Το τμήμα Εκπαίδευσης με αρμοδιότητα το σχεδιασμό, οργάνωση, υποστήριξη και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων για επαγγελματίες ψυχικής υγείας και ειδικής αγωγής με στόχο την ανάδειξη και αξιοποίηση της κλινικής εμπειρίας και καινοτομίας του ΚΠΕ.

Κατηγορίες εκπαιδευτικών προγραμμάτων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται από το ΤΕΤΕ:

- Εκπαιδευτικά Προγράμματα για επαγγελματίες με κόστος συμμετοχής για τους συμμετέχοντες. Δοκιμαστικά και κατ'εξαίρεση , διοργανώθηκαν 2 εκπαιδευτικά προγράμματα για γονείς παιδιών με ΔΑΦ την περασμένη περίοδο. Βλ κατάλογο εκπαιδευτικών Παρ 1.
- Εκπαιδευτικά Προγράμματα για επαγγελματίες που υλοποιούνται ως δράσεις αγωγής κοινότητας μετά από προτάσεις/αιτήματα κλινικών δομών . Το ΤΕΤΕ

διοργάνωσε μία ενημερωτική ημερίδα για τα μέλη ενός συλλόγου γονέων ατόμων με ΔΑΦ τον Ιούνιο 2018 , στα πλαίσια μιας ευρύτερης δραστηριότητας αγωγής κοινότητας και υποστήριξης του Συλλόγου που είχε αποφασισθεί από τη διεύθυνση.

- Εσωτερική Εκπαίδευση εργαζομένων ΚΠΕ.

Στις αρμοδιότητες του Τομέα της Εκπαίδευσης είναι και ο ευρύτερος εκπαιδευτικός σχεδιασμός με αναπτυξιακό προσανατολισμό για την εταιρεία.

Στο παράρτημα παρατίθενται αναλυτικά τα εκπαιδευτικά των 3 πρώτων περιόδων λειτουργίας του Τμήματος 2015-16, 2016-17 και 2017-18.

Β)Το Τμήμα Έρευνας και Επιστημονικής Τεκμηρίωσης με αρμοδιότητα τον σχεδιασμό και υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων.

Τα έσοδα του Τμήματος , μέχρι στιγμής, προέρχονται από τη διοργάνωση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων, τα οποία έχουν κόστος συμμετοχής για τους εκπαιδευόμενους. Για τις περιόδους 2015-2016, 2016-2017 και 2017 - 2018 ο εκπαιδευτικός σχεδιασμός έγινε με στόχο τα εκπαιδευτικά προγράμματα κάθε περιόδου να καλύπτουν τα ειδικά έξοδα οργάνωσης και υλοποίησης τους και να αφήνουν ένα κέρδος της τάξης του 20-25% ανά εκπαιδευτικό.

Κατά τη διάρκεια της Εκπαιδευτικής περιόδου 2017-2018, και με δεδομένα:

α) την απόκλιση εσόδων – εξόδων που σταθερά παρατηρείται στους ετήσιους προϋπολογισμούς και απολογισμούς β) την πάγια τακτική της εταιρίας για ισοσκελισμένους προϋπολογισμούς γ) την απουσία οικονομοτεχνικής μελέτης κατά ή πριν την έναρξη λειτουργίας του Τμήματος δ) το συνεχές του σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων με υψηλή ικανοποίηση των συμμετεχόντων,συμπεριλαμβανομένων όλων των κατηγοριών , όπως αναφέρονται στην αρχή του κειμένου ε) το γεγονός ότι το ΤΕΤΕ σχεδιάζει και υλοποιεί μέχρι τώρα ερευνητικά πρωτόκολλα που απηχούν τα επιστημονικά ενδιαφέροντα της εταιρίας αλλά και εξυπηρετούν την αναπτυξιακή της προοπτική στ) το γεγονός ότι , παρά την αύξηση των προσπαθειών για υποβολή αιτημάτων εξωτερικής χρηματοδότησης , δεν έχουν μέχρι σήμερα αυτές ευοδωθεί, ξεκίνησε ο προβληματισμός για τη βιωσιμότητα του Τμήματος και την προοπτική κάλυψης των παγίων εξόδων του Τομέα της Εκπαίδευσης (Λειτουργικά και μισθοδοσία) από τα έσοδα των υλοποιούμενων εκπαιδευτικών.

Ξεκινήσαμε με την εκτίμηση και αναδρομική, κατά προσέγγιση, καταγραφή των απαιτούμενων ανθρώπινων πόρων για το σχεδιασμό και την υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά κατηγορία, διαδικασία που εκτυλίχθηκε παράλληλα με τη διατύπωση των απαραίτητων βημάτων και χρονικών συνιστωσών για το σχεδιασμό και την υλοποίηση ΕΠ, τα οποία ακολουθούσαμε ήδη.

Συνεχίσαμε με την προσέγγιση του «ισοδύναμου εσόδου» και της «εσωτερικής μετακίνησης κονδυλίων», προκειμένου περί της εσωτερικής εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών που εντάσσονται σε ή αποτελούν δράσεις αγωγής κοινότητας, με την έννοια ότι αυτά δεν αποτελούν αντικείμενο οικονομικής συναλλαγής (αγορά/ πώληση)

μεταξύ παρόχου /ΤΕΤΕ και συμμετέχοντα/ εκπαιδευόμενου. Το σκεπτικό αναπτύχθηκε γύρω από την παραδοχή ότι τα εκπαιδευτικά αυτής της κατηγορίας προβλέπουν «δωρεάν» συμμετοχή για τους εκπαιδευόμενους, χωρίς αυτό να είναι συνώνυμο με την απουσία κόστους για την προετοιμασία τους καθώς και αναγκαιότητας επένδυσης σε ανθρώπινους και ευρύτερα οικονομικούς πόρους, η οποία πρέπει να αναδειχθεί και να καλυφθεί από άλλες πηγές, κυριολεκτικά ή ως ισοδύναμο.

Τα ερωτήματα που μας απασχολούν είναι :

1. Πόσα εκπαιδευτικά πρέπει να κάνουμε, πόσες εκπαιδευτικές ώρες και με πόσους εκπαιδευόμενους για να «βγάζουμε» όλα μας τα έξοδα εκπαίδευσης??
2. Με το υπάρχον ανθρώπινο και λοιπό οικονομικό δυναμικό μας , πόσα εκπαιδευτικά και εκπαιδευτικές ώρες μπορούμε να σχεδιάσουμε και να διοργανώσουμε?
3. Πόσος χρόνος χρειάζεται , ώστε να φθάσουμε στην κάλυψη των παγίων εξόδων ανά εκπαιδευτική περίοδο, λαμβάνοντας υ/ο το ανθρώπινο δυναμικό του τμήματος και τις μεταβολές των εκπαιδευτικών δεικτών ανά εκπαιδευτική περίοδο?

Β. ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΛΕΤΗΣ

1. Να αναδείξουμε την εξέλιξη των αριθμητικών και ποιοτικών δεικτών της δραστηριότητας του τομέα της Εκπαίδευσης στη διάρκεια των 3 περιόδων λειτουργίας του
2. Να συσχετίσουμε τους δείκτες με τα οικονομικά δεδομένα – έσοδα /έξοδα
3. Να προσδιορίσουμε τις απαραίτητες μεταβολές των δεικτών , έτσι ώστε
Να προτείνουμε τις απαραίτητες αλλαγές – προσαρμογές στο σχεδιασμό, την οργάνωση των εκπαιδευτικών και τους αναγκαίους πόρους, προκειμένου να είναι εφικτή η χρηματοδότηση του τομέα της Εκπαίδευσης από την αντίστοιχη δραστηριότητα.

Γ. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Για την εκπόνηση της μελέτης χρησιμοποιήθηκαν:

- ✓ Οικονομικός Π/Υ και Οικονομικός απολογισμός 2015
- ✓ Οικονομικός Π/Υ και Οικονομικός απολογισμός 2016
- ✓ Οικονομικός Π/Υ και Οικονομικός απολογισμός 2017
- ✓ Οικονομικός Π/Υ και απολογισμοί τριμήνων 2018
- ✓ Έντυπα Προγραμματισμού δράσης για όλα τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα που υλοποιήθηκαν και τις 3 εκπαιδευτικές περιόδους (2015-2016, 2016-2017, 2017-2018)
- ✓ Εκθέσεις Απολογισμού για όλα τα Εκπαιδευτικά Προγράμματα που υλοποιήθηκαν και τις 3 εκπαιδευτικές περιόδους (2015-2016, 2016-2017, 2017-2018)

Και ακολουθήθηκαν οι εξής διαδικασίες:

1. Καταγραφή του συνόλου των ωρών του ανθρώπινου δυναμικού του ΤΕΤΕ και αντιστοιχία σε όρους πλήρους απασχόλησης για τις 3 εκπαιδευτικές περιόδους.

2. Καταγραφή των ωρών του ανθρώπινου δυναμικού του ΤΕΤΕ που απασχολείται στην Εκπαίδευση και αντιστοιχία σε όρους πλήρους απασχόλησης για τις 3 εκπαιδευτικές περιόδους.
3. Καταμερισμός της εκπαιδευτικής δραστηριότητας του ΤΕΤΕ για την περίοδο 2017-2018 και εκτίμηση, βάσει δεδομένων, για τις περιόδους 2015-2016 και 2016-2017.
4. Διαχωρισμός των εκπαιδευτικών δεικτών ανά είδος (προγράμματα με κόστος συμμετοχής, δράσεις αγωγής και εσωτερική εκπαίδευση – εργ. Ολομέλειας)
5. Καταγραφή και σύγκριση των εκπαιδευτικών δεικτών ανά περίοδο (εκπαιδευτικά προγράμματα, αριθμός εκπαιδευτικών ωρών, συνολικός αριθμός εκπαιδευομένων, αριθμός εκπαιδευομένων με έσοδο, αριθμός εκπαιδευομένων χωρίς έσοδο, μ.ο όρος εκπαιδευομένων ανά εκπαιδευτική ώρα και εκπαιδευτικό πρόγραμμα, μέσος όρος εσόδων ανά εκπαιδευόμενο)
6. Καταγραφή και σύγκριση των συνολικών εξόδων που αντιστοιχούν στην Εκπαίδευση ανά εκπαιδευτική περίοδο.
7. Διαχωρισμός των εξόδων σε πάγια (μισθοδοσία και πάγια λειτουργικά) και ειδικά έξοδα οργάνωσης και υλοποίησης ανά εκπαιδευτική περίοδο.
8. Για την καταγραφή των πάγιων εξόδων, υπολογίστηκαν οι ώρες που αντιστοιχούν στον τομέα Εκπαίδευσης ανά μήνα και η αντιστοιχία σε μισθοδοσία και λειτουργικά
9. Καταγραφή και σύγκριση των εσόδων και εξόδων ανά εκπαιδευτική περίοδο
10. Καταγραφή και σύγκριση του ποσοστού κάλυψης των εξόδων από τα έσοδα ανά εκπαιδευτική περίοδο.
11. Υπολογισμός του ακάλυπτου ποσοστού εξόδων . Υπολογισμός ζητούμενης αύξησης εκπαιδευομένων- εκπαιδευτικών ωρών- εκπαιδευτικών .
12. Η μελέτη δομήθηκε ανά εκπαιδευτική περίοδο (1.9 – 31.8) και όχι ανά οικονομική 1.1-31.12) για λόγους προσβασιμότητας των στοιχείων και συμβατότητας τους με τις διαθέσιμες πηγές . Παρόλα αυτά , εκτιμούμε ότι το 12μηνο της εκπαιδευτικής περιόδου παρέχει μια αποδεκτή εκτίμηση του 12 μηνου του ημερολογιακού και οικονομικού έτους, δεδομένου ότι σταθερά η κάθε εκπαιδευτική περίοδος περιλαμβάνει τους 3 τελευταίους μήνες της προηγούμενης οικονομικής στους οποίους, σταθερά πλέον, ξεκινούν 2-3 εκπαιδευτικά κάθε χρόνο.

Ε. ΣΥΖΗΤΗΣΗ

1.Γενικά

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί, από πλευράς ΤΕΤΕ, την 1^η συστηματική μελέτη για τη βιωσιμότητα του Τομέα της Εκπαίδευσης του Τμήματος και βασίζεται σε δεδομένα, στοιχεία και αποτελέσματα 3 εκπαιδευτικών περιόδων. Αποτελεί το πρώτο βήμα για τη συστηματική ανάπτυξη, παρακολούθηση και μελέτη των δεικτών δραστηριότητας του Τμήματος, όπως έχουμε σκεφτεί και προγραμματίσει από το τέλος του 2016, μικρό μέρος της οποίας απεικονίζεται στους ετήσιους απολογισμούς. Μέχρι στιγμής δεν έχουμε λάβει γνώση της μελέτης που πληροφορηθήκαμε ότι εκπόνησε το Τμήμα Οικονομικής διαχείρισης για σχετικό /παρόμοιο θέμα.
- Το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό του ΤΕΤΕ αντιστοιχεί σε 1,9 εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης το 2017-18 ενώ ήταν 1,7 το 2016-17 και 1,4 το 2015-16. (Πιν. 1) Κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας ήταν αυξημένες οι ανάγκες για την οργάνωση του Τμήματος, την στελέχωση του με νέα μέλη και τον αρχικό σχεδιασμό.
- Το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό του ΤΕΤΕ που απασχολείται στην Εκπαίδευση αντιστοιχεί σε 0,95 εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης το 2017-18, 0,85 το 2016-17 και 0,68 το 2015-16. (Πιν. 1.1). Στο διάστημα δηλαδή των 3 περιόδων αυξήθηκε το εμπλεκόμενο στην εκπαίδευση ανθρώπινο δυναμικό κατά 0,28 ισοδυναμο πλήρους απασχόλησης συνολικά ή 0,17 μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} εκπαιδευτικής περιόδου.

2.Τί κάναμε

- Με το ανθρώπινο αυτό δυναμικό (0,95) την περίοδο 2017-18 διοργανώθηκαν συνολικά 12 εκπαιδευτικά-9 με κόστος συμμετοχής- , συνολικής διάρκειας 172 ωρών – 152 με κόστος συμμετοχής- με 249 συμμετέχοντες-117 με κόστος συμμετοχής. Πιν 3-5.
- Ανά περίοδο διοργανώθηκαν 4, 7 και 12 εκπαιδευτικά, με 58, 78, και 249 συμμετέχοντες σε 76, 98,5 και 172 ώρες εκπαίδευσης αντίστοιχα.
- Στο τέλος της περιόδου 2015-18 3πλασιάσθηκε συνολικά ο αριθμός των εκπαιδευτικών, των εκπαιδευτικών με κόστος συμμετοχής,ο αριθμός των εκπαιδευτικών χωρίς κόστος συμμετοχής, οι εκπαιδευτικές ώρες υπερδιπλασιάσθηκαν, γενικά και με κόστος συμμετοχής, ενώ 4πλασιάσθηκαν οι ώρες χωρίς κόστος συμμετοχής. Ταυτόχρονα, 4πλασιάσθηκαν οι συμμετέχοντες γενικά, υπερδιπλασιάσθηκαν οι συμμετέχοντες με κόστος συμμετοχής. Πιν 3.1,4.1, 5.1.
- Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τη δεύτερη εκπ/κη περίοδο η αύξηση των εκπαιδευομένων σχετίζεται με τους συμμετέχοντες χωρίς κόστος συμμετοχής (στην εσωτερική εκπαίδευση και δράση αγωγής κοινότητας) και όχι στους συμμετέχοντες με κόστος συμμετοχής, οι οποίοι μειώθηκαν. (Πιν 5,5.1)
- Το ποσοστό της δραστηριότητας του Τμήματος της Εκπαίδευσης, που αφορά σε δράσεις που δεν αποφέρουν άμεσα έσοδα, κατά τις 3 εκπαιδευτικές περιόδους,

κυμαίνεται από 20%-35% και αφορά στις δραστηριότητες χωρίς κόστος συμμετοχής και στον πρώιμο σχεδιασμό ή σχεδιασμό υποδομής απαραίτητο για την ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών προϊόντων. Ιδιαίτερα οι τελευταίες ποικίλλουν σε ποσοστό της δραστηριότητας-17-25%-, ανάλογα με την περίοδο και τη φάση ανάπτυξης του ΤΕΤΕ, την ενασχόληση με δραστηριότητες υποδομής και σχεδιασμού κλπ. (Πιν. 2)

- Από τα λοιπά χαρακτηριστικά της 3ετίας, που δεν αναφέρονται αναλυτικά στην παρούσα έκθεση συνεκτιμούμε για τις ανάγκες της τα εξής:
Α) η ικανοποίηση των συμμετεχόντων είναι ιδιαίτερα υψηλή, όπως καταγράφεται στις επιμέρους μελέτες αξιολόγησης κάθε εκπαιδευτικού που περιλαμβάνονται στους απολογισμούς, και κυμάνθηκε από 8,6-9,2 κατά μέσο όρο εκπαιδευτικής περιόδου. (στοιχεία κοινοποιημένα, μη παρουσιαζόμενα στην παρούσα έκθεση).
Β) Από τη μελέτη του ανταγωνισμού, που διενεργούμε σε κάθε εκπαιδευτική περίοδο, προκύπτει ότι, στην αρχή της τρέχουσας τα εκπαιδευτικά του ΚΠΕ είναι ο κύριος ανταγωνιστής, από άποψη αριθμού, αριθμού ωρών, ποικιλία θεματολογίας, διάρκεια και βιωσιμότητα στο χρόνο, των αντίστοιχων του ΔΙΚΕΨΥ. Να σημειωθεί ότι το ΔΙΚΕΨΥ έχει άνω των 10 ετών ζωής και δραστηριότητας, είναι ΚΔΒΜ παρέχοντας πιστοποιημένη επαγγελματική εκπαίδευση και δαπανά κατ'εκτίμηση τουλάχιστον 15.000 ανά περίοδο για προώθηση.

Τί φέραμε

- Τα έσοδα από τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες παρέμειναν στο ύψος αυτών της πρώτης περιόδου στο τέλος της 3ης, παρά την αύξηση των εκπαιδευτικών, των ωρών και των εκπαιδευομένων, ενώ είχαν μειωθεί κατά 39% μεταξύ της 1^{ης} και της 2^{ης} περιόδου. Το φαινόμενο αυτό συνδέεται μερικώς με την αύξηση των συμμετεχόντων χωρίς κόστος συμμετοχής και τη συνεπαγόμενη απουσία εσόδων ή με έσοδα ανά εκπ. ώρα τουλάχιστον 3 φορές χαμηλότερα από τα αντίστοιχα με κόστος, στην περίπτωση που υπήρξε έσοδο, σε συνδυασμό με τη μείωση των συμμετεχόντων με κόστος προκειμένου περί της 2^{ης} περιόδου. (Πιν 8).
Παρόλα αυτά, τα δεδομένα της παρούσας μελέτης δεν επαρκούν για να εξηγήσουν το φαινόμενο να εισπράττονται περίπου τα ίδια έσοδα το 2017-18 από υπερδιπλάσιους συμμετέχοντες με κόστος, σε σύγκριση με το 2015-16. Πιν. 5&7.
- Παρατηρούμε επίσης, ότι εύλογα μειώνεται σταδιακά ο ΜΟ εσόδων ανά εκπαιδευόμενο, ανά εκπαιδευτικό και ανά εκπαιδευτική ώρα, δεδομένης της αύξησης των σχετικών παρονομαστών που προαναφέρθηκε Πιν 8. Παρόλα αυτά, ο βαθμός μείωσης του μέσου όρου εσόδων /ώρα (εκφραζόμενη από το λόγο των αντίστοιχων ΜΟ 1^{ης} και 3^{ης} περιόδου) διαφέρει από τον αντίστοιχο των ΜΟ εσόδων /εκπαιδευόμενο και ανά εκπαιδευτικό: 2,89- 2,4 και 3,2 αντίστοιχα. (Πιν 8)
- Το φαινόμενο αυτό, σε συνδυασμό με τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, συνηγορεί υπέρ της συμβολής και άλλων παραγόντων, όπως πχ: οι παρατηρούμενες διαφορές στη χρέωση – κόστος συμμετοχής- ανά εκπαιδευτική ώρα τόσο στις αρχικές όσο και στις μειωμένες τιμές, τα ενδεχομένως διαφορετικά ποσοστά συμμετοχής με μειωμένες τιμές ανά εκπαιδευτικό και εκπαιδευτική

περίοδο, η διοργάνωση τουλάχιστον 2 εκπαιδευτικών το 2017-18 – Παραλληλη στηριξη- με χαμηλό κόστος συμμετοχής και μικρό αριθμό συμμετεχόντων- κατώτερο του αρχικά προυπολογισθέντος , η διοργάνωση εκπαιδευτικών με χρέωση σημαντικά χαμηλότερη των υπολοίπων κλπ. Να σημειωθεί ότι στην προσπάθεια να διερευνηθεί η συγκεκριμένη αγορά , ή να είμαστε ανταγωνιστικοί και ως προς τις τιμές που παρατηρούνται στον ανταγωνισμό, αρκετά από τα μικρής διάρκειας εκπαιδευτικά μας είναι χαμηλής ωριαίας και συνολικής χρέωσης. Πιθανότατα παρατηρούνται ανάλογες διαφορές στις μέσες τιμές των προαναφερθέντων παραγόντων μεταξύ της πρώτης και τρίτης εκπαιδευτικής περιόδου και αυτό να αποτελεί ένα συγχιτικό παράγοντα που δεν έχει μελετηθεί και αναλυθεί ενδελεχώς μέχρι στιγμής. Θα μελετήσουμε τους προαναφερόμενους παράγοντες διαχρονικά, μεταξύ των διαφορετικών εκπαιδευτικών περιόδων, προκειμένου να συμπληρωθεί η μελέτη και να απαντηθεί .

- Την πρώτη περίοδο ήταν ιδιαίτερα αυξημένα τα έσοδα από το ΨΚΣΑ1 λόγω του ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού συμμετεχόντων με κόστος συμμετοχής . Αποτέλεσε στην 3ετία το μοναδικό εκπαιδευτικό που συγκέντρωσε 40 συμμετέχοντες – 37 με κόστος συμμετοχής- γεγονός που συνδέεται με «επιλεγμένη» συμμετοχή: αυξημένο ποσοστό συμμετεχόντων από το ΚΠΕ και από τον κύκλο γνωριμιών της ομάδας σχεδιασμού. Το φαινόμενο αυτό δεν επαναλήφθηκε την επόμενη περίοδο , με αποτέλεσμα τη μείωση των εκπαιδευομένων με κόστος συμμετοχής, βλ και σχετική αναφορά παραπάνω-(Πιν 7,5 & Παρ Πιν 1,2,3).
- Τα προαναφερθέντα περί εσόδων συνδέονται και με το γεγονός ότι, ενώ αυξάνεται ο ΜΟ εκπαιδευομένων ανά εκπαιδευτικό στη διάρκεια της 3ετίας(από 14,5σε 21), ο ΜΟ εκπαιδευομένων με κόστος συμμετοχής μειώνεται από 17 την πρώτη περίοδο σε 14,3 τη δεύτερη και 13 την τρίτη.
Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται μεταξύ 2^{ης} και 3ης περιόδου, ενώ ο ρυθμός μείωσης επιβραδύνεται σημαντικά το 2017-18 : 9% έναντι 16% της προηγούμενης περιόδου, και παρά την αύξηση των αντίστοιχων εκπαιδευτικών ωρών κατά σχεδόν 87% . Το ενδιαφέρον αυτό εύρημα προφανώς συνέβαλε στην επαναφορά των εσόδων στα επίπεδα του 2015-16 και στην αύξηση τους κατά 53% το 2017-18 σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο και επιβεβαιώνει την αυξημένη χρησιμότητα της εξέλιξης του ΜΟ εκπαιδευομένων /εκπαιδευτικό ως δείκτη δραστηριότητας συνδεόμενο με την εισροή εσόδων σε σύγκριση με τον απόλυτο συνολικό αριθμό των συμμετεχόντων . (Πιν 6,7,7.1)
Η αύξηση του γενικού ΜΟ συνδέεται με την αύξηση του ΜΟ συμμετεχόντων στην εσωτερική εκπαίδευση και τη διοργάνωση του εργαστηρίου της Ολομέλειας 2018.

Τί ξοδέψαμε

- Το σύνολο των εξόδων του τομέα της Εκπαίδευσης επίσης παρουσίασε μικρή μόνο αύξηση στο τέλος της περιόδου σε σύγκριση με το 2015-16- 11,5%- παρότι η μισθοδοσία του ανθρώπινου δυναμικού του ΤΕΤΕ αυξήθηκε κατά 54% στην ίδια περίοδο και η δαπάνη για τα πάγια λειτουργικά έξοδα κατά 39% συνολικά. (Πιν 9.1) Το φαινόμενο αυτό σχετίζεται με τη μείωση των ειδικών εξόδων των

εκπαιδευτικών (κυρίως όσον αφορά το χώρο και την εστίαση) παράλληλα με την αύξηση της μισθοδοσίας, η οποία όμως εμφάνισε επίσης σημαντική επιβράδυνση το 2017-18 σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο, όπως προκύπτει από τα δεδομένα του πιν 9: 11% σε σύγκριση με 39% το 2016-17.

- Τα ευρήματα αυτά είναι συμβατά με την αύξηση και σταθεροποίηση της ομάδας στα πρώτα χρόνια λειτουργίας της και τις αυξημένες ανάγκες σχεδιασμού, υποδομής και βασικής οργάνωσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αύξηση μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} περιόδου σχετίζεται με την αύξηση του ισοδύναμου ανθρώπινου δυναμικού από 0,68 σε 0,85 αλλά αντιστοιχεί και σε αυξημένες ανάγκες επένδυσης για τον ευρύτερο σχεδιασμό-εκτιμώμενες σε 25% του αυξημένου ανθρωποχρόνου έναντι 20% το 2015-16 και 17% το 2017-18. Πιν 2, πάντα σε συνδυασμό με την αύξηση των εκπαιδευτικών, των ωρών κλπ συνολικά αλλά και αυτών χωρίς κόστος συμμετοχής.
- Συνολικά, το ισοδύναμο 2,5 ατόμων που έχουν συνολικά απασχοληθεί στην Εκπαίδευση, ως άθροισμα των 3 εκπαιδευτικών περιόδων, έχει κοστίσει συνολικά (μισθοδοσία και πάγια λειτουργικά) και για τις 3 εκπαιδευτικές περιόδους 57.164,50 (Πιν. 9), έχει «ξοδέψει» επιπλέον 41.307 € στα ειδικά έξοδα των εκπαιδευτικών, αποφέροντας αντίστοιχο έσοδο 51.060,00 από την υλοποίηση συνολικά 21 εκπαιδευτικών, με 385 εκπαιδευόμενους σε σύνολο 347 εκπαιδευτικών ωρών (Πιν.3-5, 7, 9.2).
- Πιο αναλυτικά, στη διάρκεια της τριετίας παρατηρούμε:
 - ✓ Σημαντική μείωση του ΜΟ των παγίων και ειδικών εξόδων ανά εκπαιδευτικό, ανά εκπαιδευτική ώρα και ανά εκπαιδευόμενο μεταξύ των διαδοχικών περιόδων και συνολικά. (Πιν 9.2) Το εύρημα αυτό είναι συμβατό με την ήδη περιγραφείσα αύξηση εκπαιδευτικών, ωρών και εκπαιδευομένων, με ταυτόχρονη αύξηση της δραστηριότητας εσωτερικής εκπαίδευσης και αγωγής κοινότητας και εκφράζει τη μεγάλη αύξηση της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού.
Ταυτόχρονα, είναι συμβατό με τη μείωση συγκεκριμένων κατηγοριών ειδικών εξόδων που αφορούν: μεγάλη μείωση λόγω αλλαγής των αναγκών μεταξύ νέων και επαναλαμβανόμενων εκπαιδευτικών (σχεδιασμός), στην αλλαγή προτεραιοτήτων βάσει της αποδοτικότητας τους (Live streaming) και στη βελτίωση της σχέσης κόστους /οφέλους χώρος, εστίαση). Πιν 9.0, 9.1 Θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρά τα προαναφερόμενα, τα έξοδα σχεδιασμού για την πρώτη εκπ. περίοδο είχαν σημαντικά υποεκτιμηθεί σε σύγκριση με τα πραγματικά, κυρίως όσον αφορά στο ΨΚΣΑ1.
 - ✓ Οι αμοιβές εισηγητών και η δαπάνη για προβολή & προώθηση ανήκουν στις δαπάνες που αυξήθηκαν την 3^η περίοδο: η αύξηση της πρώτης σχετίζεται με την αύξηση των εκπαιδευτικών ωρών, παρότι υπολείπεται σημαντικά σε σύγκριση με την κατακόρυφη αύξηση των ωρών. Η αύξηση της δεύτερης, παρότι σηματοδοτεί υπερδιπλασιασμό της, εξακολουθεί να αντιστοιχεί σε σχετικά μικρό ποσό (απόλυτο αριθμό) και κυρίως, σε πολύ μικρό ποσοστό

των εξόδων. (Πιν 9 & 9.1) Σημειώνεται ότι η κρατούσα πρακτική στην αγορά αφορά σε δαπάνη για προώθηση/διαφήμιση ίση περίπου με το 20-25 % του προσδοκώμενου εσόδου. Η προαναφερθείσα περίπτωση του ΔΙΚΕΨΥ μαλλον επιβεβαιώνει την ύπαρξη μιας τέτοιας πρακτικής.

Ο Λογαριασμός

- Σε όλες οι εκπαιδευτικές περιόδους η κάλυψη των ειδικών εξόδων ήταν 100% , το δε πλεόνασμα κυμάνθηκε από 11% για το 2015-16 σε 13,3% για το 2016-17 και 30,9% το 2017-18. (Πιν 10)
- Το πλεόνασμα αυτό κάλυψε ένα ποσοστό των παγίων δαπανών του τομέα εκπαίδευσης : 15 % για το 2015-16, 8% για το 2016-17 και σχεδόν 27% για το 2017-18. Τα αντίστοιχα ποσά προς κάλυψη ανά περίοδο παρουσιάζονται στον Πιν 10: 12.430, 18.559 και 16.419.
- Κάνοντας χρήση του ΜΟ εσόδου /εκπαιδευόμενο με κόστος συμμετοχής και του αντίστοιχου δείκτη εσόδων /εκπ. ώρα ως «ισοδύναμο εσόδου», υπολογίσαμε /εκτιμήσαμε τον απαιτούμενο αριθμό εκπαιδευομένων με κόστος συμμετοχής και ωρών αντίστοιχα που θα χρειαζόνταν για την κάλυψη του εναπομείναντος ακάλυπτου τμήματος των παγίων δαπανών για την εκπαίδευση ανά εκπαιδευτική περίοδο : Σύμφωνα με τους υπολογισμούς , θα χρειαζόνταν ακόμη 32 συμμετέχοντες το 2015-16, 66 το 2016-17 και 103 το 2017-18, οι αντίστοιχες αυξήσεις σε ώρες : 44,126,103.(Πιν 11)
- Λαμβάνοντας υπόψιν την αύξηση των ειδικών εξόδων που συνοδεύει την αύξηση των ωρών , παρά τη σχετική μείωση του ΜΟ ανά ώρα που παρατηρήσαμε δεδομένων των παγίων και της αύξησης τους, καθώς και τον πολύ μεγάλο αριθμό που προκύπτει και συνεπάγεται περαιτέρω αύξηση των εξόδων, είναι εύκολο να απορρίψουμε αυτή την προοπτική , τουλάχιστον με τα υπάρχοντα δεδομένα.
- Αντίθετα , παρουσιάζει ενδιαφέρον το θέμα της αύξησης των συμμετεχόντων. Από τους 103 συμμετέχοντες με κόστος συμμετοχής που θα χρειαζόμασταν την τελευταία περίοδο για να καλύψουμε το σύνολο των παγίων δαπανών, συντηρώντας τα λοιπά έξοδα σταθερά, οι 45 συμμετείχαν ήδη στα εκπαιδευτικά χωρίς κόστος συμμετοχής- δράση αγωγής κοινότητας και εσωτερική εκπαίδευση(Πιν 5). Επιπλέον, 87 συμμετέχοντες ήταν το δυναμικό του Εργαστηρίου της Ολομέλειας 2018 το οποίο διοργάνωσε το ΤΕΤΕ. Κατά συνέπεια, και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, ο στόχος της κάλυψης του συνόλου της πάγιας δαπάνης για την εκπαίδευση έχει επιτευχθεί για την περίοδο 2017-18. Όσον αφορά στην προηγούμενη περίοδο 2016-17 , από τους 66 επιπλέον απαιτούμενους οι 35 συμμετείχαν ήδη στα εκπαιδευτικά χωρίς κόστος συμμετοχής- δράση αγωγής κοινότητας και εσωτερική εκπαίδευση(Πιν 5). Κατά συνέπεια ο πραγματικός αναγκαίος επιπλέον αριθμός συμμετεχόντων ήταν 31, μειώνοντας αντίστοιχα το ποσοστό των παγίων δαπανών προς κάλυψη στο 46% περίπου αντί του αναφερόμενου 92%.

- Οι παραπάνω αναφερόμενοι υπολογισμοί έχουν κυρίως θέση μετρήσιμης και ποσοτικής απεικόνισης της αποτίμησης της εσωτερικής εκπαίδευσης και των εκπαιδευτικών στα πλαίσια δράσεων αγωγής κοινότητας τα οποία, όπως προαναφέρθηκε, προβλέπουν «δωρεάν» συμμετοχή για τους εκπαιδευόμενους και δεν αποτελούν πεδίο συναλλαγής αγοράς /πώλησης. Παρόλα αυτά , είναι σαφές ότι προυποθέτουν ένα ισοδύναμο εξόδων που επιβαρύνει το ΤΕΤΕ και δικαιούνται έσοδα ή ένα ρεαλιστικό ισοδύναμο εσόδων με βάση τα πραγματικά στοιχεία.

Τέλος , θα πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη και χωρίς τους συμμετέχοντες της Ολομέλειας , ο στόχος της προσέλευσης 58 επιπλέον εκπαιδευομένων σε 9 υπάρχοντα εκπαιδευτικά με κόστος συμμετοχής της περιόδου 2017-18 (κμο + 6 /εκπαιδευτικό) φαίνεται ρεαλιστικός και προσεγγίσιμος δεδομένων των περιθωρίων αύξησης των κονδυλίων για την προώθηση και προβολή και λαμβάνοντας υπόψιν την εξέλιξη της πηγής ενημέρωσης των συμμετεχόντων ,με σταδιακή αύξηση των σχετιζομένων με αναρτήσεις σε συγκεκριμένες σελίδες και μέσα κοινωνικής δικτύωσης με πληρωμή .

- Η καλύτερη εκπ. περίοδος από άποψη κόστους /οφέλους και συνολικής αποδοτικότητας είναι η τελευταία, δεδομένης της παρατηρούμενης αυξημένης κάλυψης των παγίων εξόδων ακόμη και με το συμβατικό τρόπο χωρίς τον υπολογισμό του ισοδυνάμου εσόδων, και παρά το γεγονός ότι τα έσοδα είναι σχεδόν τα ίδια με την πρώτη περίοδο.Πιν 10. Το γεγονός αυτό σχετίζεται με την αύξηση του αριθμού των εκπαιδευομένων με ΚΣ σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο. Με τον υπολογισμό του ισοδυνάμου εσόδων καθίσταται εμφανές ότι ο στόχος της κάλυψης των παγίων δαπανών της εκπαίδευσης είχε επιτευχθεί.

Τέλος, με δεδομένο το υπάρχον ανθρώπινο δυναμικό, εκτιμούμε ότι ο ήδη υπάρχων προγραμματισμός 2018-19 είναι το μέγιστο που μπορεί να υλοποιηθεί σε συνδιασμό με τις λοιπές δραστηριότητες της εκπαίδευσης όσον αφορά στη μελέτη και τον σχεδιασμό, όπως αναφέρεται στις Προτάσεις- Προοπτικές, με απόλυτα ρεαλιστική την ανάγκη για μείωση ενδεχομένως στην περίοδο 2019-20

Σε μια μεσοπρόθεσμη προοπτική ενδείκνυται οι στόχοι να αφορούν στην αύξηση του εσόδου ανά εκπ/κη ώρα με κόστος συμμετοχής , στην αύξηση των εκπαιδευομένων ανά εκπαιδευτικό με ΚΣ καθώς και στην αύξηση εσόδων ή/και καταγραφή ισοδυνάμου εσόδων για τις ώρες εσωτερικής εκπαίδευσης και αγωγής κοινότητας, χωρίς περαιτέρω αύξηση των ωρών /εκπαιδευτικών.

Στις αδυναμίες της προκαταρκτικής μελέτης συγκαταλέγεται α) η εκπόνηση της με χρήση των δεδομένων ανά εκπαιδευτική περίοδο, η οποία όμως προσεγγίζει αρκετά την ημερολογιακή αντίστοιχη 12μηνη στην παρούσα φάση της σταθεροποίησης της ομάδας και της εκπόνησης των εκπαιδευτικών β) η περιορισμένη δυνατότητα απεικόνισης της χρονικής συνιστώσας λόγω μη διαθεσιμότητας σχετικού μοντέλου γ) η μη επεξεργασία, μέχρις στιγμής, των δεδομένων που αφορούν στις χρεώσεις ανά ώρα, ανά εκπαιδευτικό και ανά εκπ. περίοδο καθώς και αυτών που αφορούν στην ποσοτική και χρονική μεταβολή των πηγών ενημέρωσης των συμμετεχόντων. Η επεξεργασία αυτή είναι στα σχέδια συνέχισης και επέκτασης της προκαταρκτικής αυτής μελέτης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Παρά τις αδυναμίες της, η προκαταρκτική μελέτη μας ανέδειξε τη μεγάλη αύξηση των εκπαιδευτικών, των εκπ/κών ωρών και του αριθμού των συμμετεχόντων σε συνδιασμό με τη μετρημένη υψηλή ικανοποίηση τους, καθώς και τη σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας του ανθρώπινου δυναμικού και τη βελτίωση του κόστους οφέλους ως προς τη διαχείριση των ειδικών εξόδων.
2. Η αποδοτικότερη περίοδος από άποψη παραγωγικότητας και αποδοτικότητας ήταν η περίοδος 2017-18 η οποία ακολούθησε μια περίοδο αυξημένης επένδυσης στο σχεδιασμό υποδομής και ανάπτυξης. Συνυπολογίζοντας μετρήσιμα και ρεαλιστικά το παραγόμενο και επενδύόμενο έργο (ισοδύναμο εσόδων και εξόδων) σε σχέση με την εσωτερική εκπαίδευση και τις δράσεις αγωγής κοινότητας, επιβεβαιώνεται ότι ο στόχος της πλήρους κάλυψης της πάγιας δαπάνης των εκπαιδευτικών είχε επιτευχθεί το 2017-18 . Το γεγονός αυτό συνδέεται με τη διοργάνωση του Εργαστηρίου της Ολομέλειας με τον αυξημένο αριθμό συμμετεχόντων.
3. Η μελέτη καταδεικνύει την ανάγκη για αποτύπωση, βάσει πραγματικών στοιχείων, των απαιτούμενων συνολικών πόρων για τη διοργάνωση δραστηριοτήτων εσωτερικής εκπαίδευσης και αγωγής κοινότητας.
4. Επιπλέον, αναδεικνύει σε μετρήσιμα ρεαλιστικό το στόχο της αύξησης των συμμετεχόντων συνολικά και ανά εκπαιδευτικό καθώς και της αύξησης των εσόδων ανά εκπ/κη ώρα μέσω διεύρυνσης του πληθυσμού στόχου , αύξησης της προβολής και πολυδύναμης αναπροσαρμογής του σχεδιασμού, ώστε να σταθεροποιηθεί η κάλυψη των παγίων δαπανών της εκπαίδευσης .

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση τα προαναφερόμενα εκτιμούμε ότι πρέπει να ακολουθηθούν οι παρακάτω κατευθύνσεις προκειμένου να αυξηθεί ο αριθμός των συμμετεχόντων και τα έσοδα ανά ώρα:

1. Διεύρυνση της αγοράς
 2. Προσαρμογή σχεδιασμού – περιεχόμενο , αντικείμενο, ομάδες στόχοι, εκπαιδευτικά μέσα κοκ
 3. Στρατηγικός και επιχειρησιακός σχεδιασμός 5ετίας
- Συγκεκριμένες ενέργειες και βήματα:
- Εκτενέστερη , μεθοδικότερη και σε βάθος καταγραφή και μελέτη του ανταγωνισμού με στόχο τον πιο στοχευμένο σχεδιασμό και το άνοιγμα νέων αγορών.
 - Ανάπτυξη εκπαίδευσης από απόσταση - e-learning, μέσω δημιουργίας ηλεκτρονικής πλατφόρμας
 - ΚΔΒΜ- Μελέτη των προϋποθέσεων και απαιτήσεων ως προς την ίδρυση και βιωσιμότητα. Τα ΚΔΒΜ ανοίγουν την πρόσβαση προς το κομμάτι εκείνο της αγοράς που ενδιαφέρεται για πιστοποιημένες εκπαιδευτικές υπηρεσίες , με στόχο την αύξηση και των τυπικών προσόντων.

- Αύξηση της δαπάνης προβολής και προωθησης σύμφωνα με τα κρατούντα στην αγορά που φαίνεται να επιβεβαιώνονται από την περιορισμένη εμπειρία μας.
- Αναζήτηση άλλων πηγών χρηματοδότησης με συνεργασίες.
- Σχεδιασμός βάσει δεδομένων . Ανάπτυξη εκπαιδευτικών για αρχάριους επαγγελματίες, σύνδεση της εκπαίδευσης με την εργασία, ενίσχυση της παροχής υπηρεσιών μετά το εκπαιδευτικό (πχ εποπτείες) , ανάπτυξη των εποπτειών , ανάπτυξη εκπαιδευτικών προϊόντων που θα έχουν ευρύτερη αναπτυξιακή προοπτική για την εταιρία (πχ PBS , σεξουαλικότητα και ΔΑΦ κοκ), επεξεργασία ωριαίων χρεώσεων σε σχέση με αρχικές και χαμηλές τιμές. Αποτελούν κάποιες καταρχήν σκέψεις, προς επέκταση και ανάπτυξη.
- Αύξηση χρόνου για συνεργασίες εντός και εκτός ΚΠΕ.
- Αύξηση ανθρώπινου δυναμικού. Συστηματοποίηση εμπλοκής και προσέλκυσης εθελοντών με προτεραιότητα στο οργανωτικό κομμάτι.

Παράρτημα 3.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΝΟΜΙΚΗ ΜΟΡΦΗ/ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΩΝ	ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΔΑΦ	ΆΛΛΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ	ΙΣΤΟΤΟΠΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ
ΕΤΑΙΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ					
Επιστημονικό Σεμινάριο, μη κερδοσκοπικό					
Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Ψυχικής Υγιεινής (Συνεχόμενη Εκπαίδευση, ΙΕΚ)	Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου		ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ	ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ΚΕΚ, ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ) - ΌΧΙ Α	
Εταιρία Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου (ΕΨΥΠΕ)		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ	ΚΛΙΝΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΣΤΗ	http://epsype.gr/index.php/el/εκπαδευση/προγράμματα-επουδών-για-επαγγελματίες
Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδου	Ίδρυμα	ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΕΡΕΥΝΑ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.laskaridou.gr/proohtontas-tin-kali-praktiki-ston-afetimo-enischisis-to
Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης του Κέντρου Ψυχικής Υγιεινής (ΚΕΚ πιστοποιημένο από ΕΚΕΠΙΣ)	ΚΕΚ/ΕΚΕΠΙΣ		ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ	http://www.kek-cmh.gr/#1/undefined
Εκπαιδευτικά Προγράμματα εξ αποστάσεως του Πανεπιστημίου Αθηνών (Πιστοποιημένο ΚΔΒΜ2)	ΚΔΒΜ2/ΕΚΕΠΙΣ	ΔΑΦ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΑΥΤΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΤΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΓΝΩΣΗ	ΓΙΑ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ	https://elearn.elke.uoa.gr/show_programs.php?catID=all&prID=310
Παιδοψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών (Μεταπτυχιακά προγράμματα ΕΚΠΑ)		ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ ΒΡΕΦΩΝ - ΠΑΙΔΙΩΝ	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ	http://child.psychiatry.med.uoa.gr/programmata-prosagwgi-civilis-yeias.html
Διεπιστημονικό Κέντρο Ψυχικής Υγείας (ΔΙ.ΚΕ.ΨΥ.)		ΔΑΦ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ/ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΔΑΦ & ΣΕΞΟΥΑΛ/ΔΙΑΦΑΔΙΔΑΓΩΓΙΣΗ	ΤΡΙΤΕΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	http://www.dikepsy.gr/index.php?view=view_article&option=ekpaideusi_seminaria
Διεπιστημονικό Κέντρο Ηπείρου		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΑΥΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΔΙΣΦΡΟΝΙΑ/ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ	ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ	http://www.dipekintomoblog.gr/2015/11/20/21-2016.html
Το δέντροσπιτο (Χανιά)		ΔΑΦ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΑΙΔΙΩΝ - ΕΦΗΒΩΝ - ΕΠΙΟΠΤΕΙΑ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Εκπαίδευση στην πρώιμη παρέμβαση στον αυτισμό (ABA-Lovaas) (8 μήνες)		http://dentrosipito-charia.gr/el/seminaria/seminaria-dentrosipito/24-sha-lovaas
Κέντρο Πρόληψης και Συμβουλευτικής		ΔΑΦ - ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΑΥΤΙΣΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ/ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ/ΒΙΟΪΣΤΟΙΧΕΙΑ	http://www.kentro-prolipsis.com/en/epicentric/kyvudipsi/
Μονάδα Αναπτυξιακής Ιατρικής ΕΚΠΑ		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΓΙΑ ΔΑΦ (420 ΩΡΕΣ)	ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	http://developunit.gr/εκπαδευση
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας - Πρόγραμμα Εξειδίκευσης		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΤΕΛΩΣΗ PECS, ΜΑΚΑΤΟΝ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ	http://afroditi.uom.gr/seminars/index.php/component/content/article/26-proy
Προσέγγιση		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Δομημένη Εκπαίδευση για Τεσθ (3ήμερο)/Κύκλος Εκπαίδευσης για Γονείς		http://www.prosaggisi.gr/?attachmen_id=15108
Πανεπιστήμιο Παριού Ε - Learning		ΔΑΦ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Αναπτυξιακές Διαταραχές - Αυτισμός - Asperger: Ανίχνευση, Υποστήριξη, Παρέμβαση		http://elearning.ec.uparis.fr/elearning/workshop/avertissement-δυναμικη-αυτισμου-asperger/
Ελληνική Εταιρία Αναπτυξιακής και Συμπεριφορικής Παιδιατρικής	Εταιρία	ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Level I Certificate: Εισαγωγή στις τεχνικές/δοσολογίες της Pivotal Response Treatment® (PRT) (Διήμερο)		http://www.auditsonline.org/hellas/auditsonline-gr/level-i-el.php
Σύλλογος Γονέων Κηδεμόνων και Φίλων Αυτιστικών Ατόμων Ν. Αθήνας		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Sherborne Developmental Movement (ΣΕΡΒΟΡΝ)		http://www.auditsonthessaly.gr/index.php?lang=gr&news_id=124
Στέγη του Ιδρύματος Ωνάση		ΔΑΦ - ΔΕΠΥ	Ναι ΓΙΑ ΔΑΦ - Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΑΓΑΠΕΙ ΤΟΝ ΑΥΤΙΣΜΟ (ΓΟΝΕΙΣ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ) Ιωάννινα -		http://www.sgt.gr/gre/SPG1636/
ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – Κέντρο Δια Βίου Μάθησης 2	ΚΔΒΜ2/ΕΚΕΠΙΣ	ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΕΙΔΙΚΟΣ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ ΓΙΑ ΑΥΤΙΣΤΙΚΑ ΠΑΙΔΙΑ – Ετήσιο Πιστοποιημένο Πρόγραμμα Βιωματικής Εκπαίδευσης		
Κατάρτι Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Εταιρ. Ψυχοκοινωνικών Μελετών (Πρωην ΚΕΚ)	ΚΔΒΜ/ΕΟΠΕΠ	ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Σεμινάριο ADOS-2 (Autism Diagnostic Observation Schedule) - ADOS/CYGNET		http://katariti.gr/seminario-ados-2/
Ιερά Μητρόπολη Ξάνθης και Περιθεωρίου		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΔΙΑΧΥΤΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΜΟΣ		http://www.im-xanthi.gr/εστρωμα-επιστροφικου-προγραμματος/
Εξελίσσιν - Εκπαίδευση Ενηλίκων (και θεραπείες για παιδιά)		ΔΑΦ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ - ΠΑΙΔΙΩΝ - ΕΦΗΒΩΝ			http://www.exelissin.gr/programmata.php?id=7
Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Γλωσσικές Διαταραχές σε άτομο με αυτισμό υψηλής λειτουργικότητας		http://www.logopedists.gr/logopedists/wp-content/uploads/2015/12/elopelikes_idaiteristites.pdf
Πανελλήνιος Σύλλογος Λογοπεδικών - Λογοθεραπευτών		ΔΑΦ	Πρόγραμμα για την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων των παιδιών με σύνδρομο Asperger		http://www.logopedists.gr/logopedists/?p=654
Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - ΜΑΖΙ, ΠΑΡΕΑ ΣΤΟ ΜΟΥΣΕΙΟ (για παιδιά με ΔΑΦ)		http://www.cycladic.gr/frontoffice/portal.asp?&page=RESOURCE&resrc=38878
Μητροπολιτικό Κολλέγιο Αθηνών		ΔΑΦ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ - Ανιστόχο Σεμινάριο «Διαταραχές του φάσματος του Αυτισμού και Εργοθεραπεία»		http://www.metroplitan.edu.gr/el/ekdikwseis-seminaria-sxolis-ygeias/1522-am
Το πολύτεχνο		ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΓΟΝΕΩΝ			http://www.topolytexno.gr
Πανελλήνια Εταιρία Ψυχικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου		ΕΠΙΟΠΤΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://pepsype.gr/index.php/explore/layout/services/epaggelmaties-ygeias
Κέντρο Εφαρμοσμένης Ψυχοθεραπείας και Συμβουλευτικής	ΚΔΒΜ/ΕΟΠΕΠ	ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.psychoterapia.gr/main/index.php?option=com_content&view=article&id=10
Το μονορόδι		ΔΑΦ - ΔΕΠΥ	Πιστοποίηση Θεραπευτών ΑΒΑ/BCBA		http://www.monorodi.org/1/ekpaideyksi-spag6/antipodolthi-therapevta-aba-sag164/
Περί Ψυχής	ΚΔΒΜ/ΕΟΠΕΠ	ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ/ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑ	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.peripsichis.gr/index.php/seminaria/thessalonikh
Πρότυπο Θεραπευτικό Κέντρο		ΔΑΦ - ΔΕΠΥ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ Εκπαίδευση Τρένιν		http://www.protypo.gr/cms/?page_id=64
Mediterranean College		Επαγγελματική Εξειδίκευση στη Συμβουλευτική: Θεωρία και Πρόδη			http://www.medcollege.edu.gr/yppophisoi-foithites/mps/symvoyleytiki/symvouleutika
Athens Synthesis Centre		Εισαγωγή στις Συμβουλευτικές Δεξιότητες 1	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.ascentra.gr/sen1.pdf
Κέντρο Ανθρωπιστικών Σπουδών ICPS	ΚΔΒΜ2/ΕΟΠΕΠ	Εφαρμοσμένη Παιδοψυχολογία και Συμβουλευτική Παιδιών	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.icps.edu.gr/1/antipodolthi-therapevta/antipodolthi-therapevta-aba-sag164/
Γερασμούλα (Μίνα) Μπρούμιου (Ιωάννινα)		Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών - Συντονιστών Σχολικών Ομάδων	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.minalbrumiou.gr/seo-εκπαδευτικο-προγραμμα-εκπαδευ/
Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών (ΕΚΕΨΥΕ)		Κοινωνικό φρονό Ψυχικής Υγείας- Εισαγωγικά στοιχεία/ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΕΣ ΚΑΙ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ	ΌΧΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.ekepsye.gr/c/document_library/get_file?uid=c47d4be8-9c2b-438b-b00d-000000000000
Edu – Seminar’s Team, Σ.Β.Ι.Ε., IST College		ΔΑΦ και Θεραπευτικές Προσεγγίσεις	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://happysent.com/event/ek2yug5up64/
Συν-Εργασία- Θεραπευτική Παρέμβαση /Ελληνική Εταιρεία για την Αισθητηριακή Ολοκλήρωση (ΕΛΜΕΑΟ)		ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ ΣΤΗΝ ΘΕΩΡΙΑ & ΣΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ	ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ		http://www.syn-ergasia.gr/el/component/k2/item/132-ελληνικη-εκπαιδευτικη-σειρα-στην-θεωρια-κα

Πανεπιστήμιο Αθηνών - Σχολή Επαγγελματικής Ψυχιατρικής - Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα ΔΕΠΥ		Αξολόγηση και Αντιμετώπιση Νηρίων, Παίδων και Εφήβων με ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΕΠΥ		http://ajphd.gr
e-employ	KΔΒΜ/ΕΟΠΠΕΠ	Δωμημένη Εκπαίδευση & Κατάρτιση Εκπαιδευτικού Υλικού για ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΑΦ/ΝΑΙ ΓΙΑ ΔΕΠΥ		http://e-employ.gr/files/1072Autismo_Athina_19_08_16.pdf
Σύλλογος Γονέων Κρηδευόντων και Φίλων Ατόμων με Αυτισμό N. Κοζάνης		1) Αναπτύσσοντας τη Κοινωνική Κατανόηση σε παιδιά στο ψλ	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	http://autismkazani.gr/2016/03/18/anaptussonas-tin-koinwnikh-katanohi/
Χάραμα Κέντρο Ειδικών Παρεμβάσεων		Ετήσια εποπτικά σεμινάρια με θέμα «Διαταραχές Αυτιστικού ό	ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΓΙΑ ΔΑΦ	https://www.ketraxarisma.com/sites/default/files/seminaria-lqgotherapias/
Κέντρο Επιμορφωτικών Σπουδών		Εισαγωγή στη Μέθοδο TEACCH		https://www.keco.edu.gr/default.asp?main=77
Χώρος Καρνίζλι - Εύλη Ανδριανού		Γνωστικό Συμπερφορικό Δράμα	YΛM/ASPERGER	http://www.cbdmethod.com/#f9/wbiww
Σεμινάρια Παιδαγωγικών και Παιδοψυχολόγων		Σεμινάριο για τον αυτισμό/Σεμινάρια για υπερκινητικο παιδί	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	https://sites.google.com/site/seminariapaidagogikon/seminarie-paidopsixologias/aftstsko-fasma-semin
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας		Ειδική Άσκλη και Ψυχολογία - Νευροφυκολογία		
Πανεπιστήμιο Αθηνών - ΕΣΣ/ΑΕΠΕ Επαγγελματικό Σεμινάριο Λογοθεραπείας Ειδικής Παιδαγωγικής Η Ενδολεκτική		ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ στην Ειδική Άσκλη- Λογοθεραπεία	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	http://logotherapy-lab.jimdo.com/nprasklshn-endolekticos/
Ειδικές Άσκλης ΕΚΚΙΝΗΣΗ		Η χρήση του βίντεο ως εκπαιδευτικό μέσο στη διαδικασία επι	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	http://autismafama.blogspot.gr/2014/12/video-modelling.html
Κέντρο Ειδικής Άσκλης ΕΚΚΙΝΗΣΗ		<ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΣΕΟΥΛΩΚΗΣ Α΄ΩΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕ	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	http://www.eekini.com.gr/seminars/seminars-for-students
Κέντρο Ειδικής Άσκλης ΕΚΚΙΝΗΣΗ		Εφαρμοσμένη Ανάλυση Συμπεριφοράς (ABA)και λεκτική συμ	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	http://www.eekini.com.gr/seminars/seminars-for-students
Ινστιτούτο Στατηκής Ανάλωσης και Συμπεριφοράς (ειδικότητα, μεταξύ άλλων, στην εκπαίδευση και Μη κερδοσκοπικά φορεία		Εκπαιδευτικά Προγράμματα "Εφαρμοσμένη Ανάλωση της συμ	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ - NAΙ ΓΙΑ ΕΠΟΠΤΕΙΑ	http://sas.gr/xnpaideytika-nporwgramata
Όδρυμα Θρακηκή Τέχνης και Παραδόσης		Συμπεριφορικά Δυσκολίες σε Παιδιά Νηποτικές και Σχη	ΓΙΑ ANH XNEYCYN KAI ΔΙΑXEPHPN CYNAIN CΘHMATIKON ΔΥCKOΛIQN,	Eai http:// career.duth.gr/portali/?q=node/53625#.WqZcu-hubi U
Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Psychorelia (KΔBM EOΠΠEΠ)		"Awtισmός: Eκπαίδευση στην Πρώμη Παρέμβαση & Θ	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	http://psychorelia.gr/index.php?option=com_content&view=item&id=1509&Itemid=130&lang=en-greek&category_id=1&limitstart=211
Γενόσιμος Ρούσος		Διαταραχές Αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ), Κοινωνικές ι	NAI ΓΙΑ ΔΑΦ	https:// www.eltnews.gr/ seminars/ seminar/ % CE% B4% CE% B9 % CE% B1% CF% B4% CE%
employ		Κατάρτιση και χρήση υλικού για την ειδική άσκηση και εκπαίδευση		https:// www.semifind.gr/ seminario/ view/ Seminario/ 13353/ kataskeyi-kal-hrisi-ylikoy-gl
Κέντρο Πρόληψης και Συμβουλευτικής		Παρόλληλη στήριξη - θεωρητικό πλαίσιο και πρακτική εφαρ		https://www.semifnd.gr/seminara/view/Seminaro/11967/paraylli-striki...theoriko-plaikio-kai-praktiki-efarmagi
Το Έργα - Ψυχοθεραπευτικό και διαγνωστικό Κέντρο		διόχυτες αναπτυξιμένες διαταραχές (ΔΑΔ) και πως το αντιμετωπίζει η παινοθεραπεια		https:// www.semifnd.gr/ seminario/ view/ Seminario/ 11904/ diahytes-anapyxiakes-diata
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας - Πρόγραμμα Εξειδίκευσης		Εκπαίδευση Συνόδων Ατόμων με Αναπηρία		https:// www.semifnd.gr/ seminario/ view/ Seminario/ 12661/ ekpaldeysi-synodon-atomon-
Ευρωμέθεια		Δυσκοιλίες συμπεριφοράς - Εκπαιδυτικες Μέθοδοι Παρέμβασης σε παιδιά με ΔΕΠ-Y & Awtισμό		https://www.semifnd.gr/seminaria/view/Seminario/1307/dyskolies-symbolforas...ekpaideyitikes-methodoi-parentvsiis-to-po
ApxilIZQ -Ψυχοπαιδαγωγικό Κέντρο		Cυνοδοι Παρόλληλης Στήριξης		https:// www.semifnd.gr/ seminario/ view/ Seminario/ 11278/ synodoi-parallilli-strixis
Το Έργα - Ψυχοθεραπευτικό και διαγνωστικό Κέντρο		δημιουργώντας με παιδιά και eφάτους που ζουν διανοητικά με τα εφόδια των ανθρωπων εντός απαστάσεως κα θεματοει		https://www.semifnd.gr/seminara/view/Seminaro/1322/diotroyontes-me-paidia-kai-effatous-pou-zoun-dianohtika-me-to
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ ΛΟΓΟΠΑΘΟΛΟΓΩΝ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ		Το παιχνίδι ως θεραπευτικό και εκπαιδυτικό εργαλείο για παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αωτισμού		https:// www.selle.gr/news.php?id=197
Κέντρο Δια Βίου Μάθησης Psychorelia (KΔBM EOΠΠEΠ)	KΔBM	"Awtισmoticός Yπόκατnγορίας συμπεριφοράς και Κατόλληλη Διεχείρηση"		http://psychorelia.gr/2162018-onen-ekpaideytoi-seminario-athaymatikos-ypokategorias-subforfas-be-katalilli-diechrysa/
Εκπαιδυτικά Προγράμματα εξ απόστάσεως του Πανεπιστημίου Αθηνών (Πστοποιημένο Κ	KΔBM2	Προβλήματα Συμπεριφοράς στο Σχολείο και Στρατηγικές Αντιμετώπισης		
Ελληνική Εταιρεία Μελέτης ΔΕΠΥ, - Μονάδα Αναπτυξιμένων και Συμπεριφορικά Παιδιατρικής Α' Παιδιατρική Κλινική Ιστριακής Σχολής Εθνικού & Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ)		Μετεκπαιδυτικό πρόγραμμα «Ανήλυση, διάγνωση και Αντιμετώπιση Νηπίων, Παιδιών και Εφήβων με Διαταραχή Ελλαμμαικής		https://www.aithd.gr/index.php/composent/Q3/item/23-metekoipaidheita
Το δентρόσποτο (Χανάϊ)		TCEOYΛΩKH ΔIAΠATAΔIOΓPHH KAI AYTICCMOC [E-Learning]		http://dentrosposito-chania.gr/el/seminaria/seminaria-dentosposito/57-sexualiki-diapadiasi
Anoxichtó Όδρυμα Εκπαίδευσης		Awtισμός και Παιχνίδι		http://www.xucollage.gr/2018-09-10-31-06-08/main-menu/227-20-01-22
Πανεπιστήμιο Μακεδονίας - Πρόγραμμα Εξειδίκευσης		EKPATΔEYCEN ATOMQN ME EIΔI KECE EKPATΔEYTICI KECE ANAGKECE (ετήσιο)		http://seminars.uom.gr/index.php/search-by-term/yearly/32-seminars-2017-2018/432
MOMAΔA EPHEBHKHC YTETICEC (Θ.E.Y.)		Meτεκπαιδυτικό Πρόγραμμα: "Δυσκοιλίες Μάθησης & Διαταραχή Ελλαμμαικής Προσχούς - Yπερκνηρικότητας ΔΕΠ-Yc		http://youth-health.gr/anakinosesi/1-proti-sanantis-gia-to-metekpaideutiko-programma-duskoliese-n
MERIMINA		ΨYCHOEPATEITIKH CTHTPHEH PAI ΔI ΩN, EPHBΩN Kai OI KOΓENEI QN NOY ΠENOΘOYN	CYMBOWAYETIKH Π	http://merinna.org.gr/programmata-epimorfosis/
Κέντρο Ψυχικής Υγιείας CYNEIDHSH		Εκπαιδυτικό πρόγραμμα συμβουλευτικής/ψυχοθεραπείας		https:// www.semifnd.gr/ seminario/ view/ Seminario/ 12694/ ekpaideytiko-programma-psy
Κέντρο Εφαρμοσμένης Ψυχοθεραπείας & Συμβουλευτικής		Eπαγγελματικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης στη Συμβουλευτική Ψυχικής Υγιείας		https:// psychoterapia.gr/v2/ % CF% B3% CF% B5 % CE% BC% CE% B2% CE% BF% CF% B8
ΔI KEΨY	KΔBM1	AYTICCMOC & PATXNI ΔI-CSP by DI KEPSY (ABHva)		http://dikopsy.gr/index.php?view=view_seminars&option=seminars&item=1398863892
Πανεπιστήμιο Αθηνών - Εξ αποστάσεως		Awtισμός: Συμπτώματα και Αντιμετώπιση		https://elsem-elke.una.gr/show_programa.php?catId=all&crid=310
Πανεπιστήμιο Αθηνών - Εξ αποστάσεως		Eιδική Aνεμή: Αναπτυξιμένες Διαταραχές<-Εναλλαγή Γνωστικό<-κινητικός Aνελώνηπος και Μέθοδοι Παοεύσεως		https://elsem-elke.una.gr/cost_program.php?cid=433

Παράρτημα 4.

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2019 – 2020 ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 2019 - 2020

1) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός για την επικοινωνία και προβολή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της περιόδου 2019-2020 είναι μέρος του μακροπρόθεσμου επιχειρησιακού σχεδιασμού του Τμήματος και βασίστηκε: α) στα αποτελέσματα της μελέτης βιωσιμότητας του τομέα της Εκπαίδευσης, που εκπονήθηκε και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2018, β) στη μελέτη του ανταγωνισμού και γ) στην καταγραφή και παρακολούθηση των δεικτών αποτελεσματικότητας των ενεργειών προβολής με πιο συστηματικό τρόπο, κατά την εκπαιδευτική περίοδο 2018-2019.

2) ΣΤΟΧΟΙ

- ✓ Να «φτάσουν» τα εκπαιδευτικά προγράμματα σε όσον το δυνατόν περισσότερους δυνητικούς χρήστες των εκπαιδευτικών υπηρεσιών του τμήματος
- ✓ Να ενισχυθεί η παρουσία του τμήματος και της εταιρείας στις ιστοσελίδες και ειδικού ενδιαφέροντος και στα social media.
- ✓ Να επικοινωνήσουμε σε όσον το δυνατόν μεγαλύτερο κοινό την εμπειρία και τον ρόλο του τμήματος και της εταιρείας στην εκπαίδευση επαγγελματιών ψυχικής υγείας,

Όστε:

- ✓ Να αυξηθεί ο αριθμός των συμμετεχόντων στα εκπαιδευτικά προγράμματα, που σχεδιάζει και υλοποιεί το ΤΕΤΕ
- ✓ Να ενισχυθούν οι ήδη υπάρχουσες και να αναπτυχθούν νέες συνεργασίες με συλλόγους και φορείς για το σχεδιασμό και υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- ✓ Να αυξηθούν τα έσοδα από τις εκπαιδευτικές δράσεις του ΤΕΤΕ
- ✓ Να μπου οι βάσεις, ώστε σε βάθος χρόνου να γίνει το ΤΕΤΕ και το ΚΠΕ συνώνυμο της εκπαίδευσης επαγγελματιών ψυχικής υγείας.

3) ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

α) Χρήση ιστοσελίδων ειδικού ενδιαφέροντος

β) Ενίσχυση εξωστρέφειας και ανάπτυξη συνεργασιών με επιτόπιες επισκέψεις σε συλλόγους και σωματεία επαγγελματιών ψυχικής υγείας και σε φορείς παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας

γ) Δημιουργία ιστοσελίδας ΤΕΤΕ για παρουσίαση (εκτός σελίδας ΚΠΕ) των εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ – ΦΥΣΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Α) Χρήση ιστοσελίδων ειδικού ενδιαφέροντος (βλ. Παράρτημα – αναλυτική παρουσίαση)

Σε συνεργασία με το ΤΠΠ έγινε επιλογή 6 ιστοσελίδων ειδικού ενδιαφέροντος (θέματα ψυχικής υγείας, εκπαίδευσης)

Η επιλογή έγινε με βάση:

- ✓ Την μελέτη των ενεργειών προβολής του κύριου ανταγωνιστή μας (ΔΙΚΕΨΥ)

- ✓ Την παρακολούθηση των στοιχείων κίνησης και επισκεψιμότητας των συγκεκριμένων ιστοσελίδων σε συνάρτηση με τις ομάδες που θέλουμε να απευθυνθούμε και να προσελκύσουμε.
- ✓ Την καταγραφή και παρακολούθηση των δεικτών αποτελεσματικότητας των ενεργειών προβολής κατά τις 4 προηγούμενες εκπαιδευτικές περιόδους και κυρίως την περίοδο 2018-2019

Με κάθε 1 από τις ιστοσελίδες έγινε ξεχωριστή επικοινωνία από το ΤΠΠ και συμφωνία με στόχο την επίτευξη ετήσιας συνεργασίας με το μικρότερο οικονομικό κόστος και το μεγαλύτερο όφελος. (Μεγάλος αριθμός Επιπλέον παροχές πέραν της πληρωμένης διαφημιστικής προβολής).

Κάθε ιστοσελίδα έχει διαφορετική τιμολογιακή πολιτική και πακέτο παροχών, που προκύπτουν από τον αριθμό των χρηστών και την επισκεψιμότητα της,

Οι ιστοσελίδες που επιλέχθηκαν είναι:

- Social Policy
- Psychology Now
- Ψυχογραφήματα
- Noesi
- Psychology.gr
- Semifind.gr

ΜΕΣΑ/ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΓΙΑ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

- ✓ Banner γενικό για εκπαίδευση
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά
- ✓ Παρουσίαση ΤΕΤΕ (Δράση και Υπηρεσίες)
- ✓ Εκπαιδευτικός σχεδιασμός 2019-2020
- ✓ Ενημερωτικό υλικό για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά (Πρόγραμμα, σύντομη και αναλυτική περιγραφή εκπαιδευτικού προγράμματος)
- ✓ Άρθρα στελεχών / συνεργατών του ΚΠΕ
- ✓ Συνεντεύξεις στελεχών / συνεργατών ΚΠΕ

Το μήνυμα και το περιεχόμενο του υλικού προβολής είναι σε εκπόνηση

β) Ενίσχυση εξωστρέφειας και ανάπτυξη συνεργασιών με επιτόπιες επισκέψεις σε συλλόγους και σωματεία επαγγελματιών ψυχικής υγείας και σε φορείς παροχής υπηρεσιών ψυχικής υγείας

- ✓ Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών στις ήδη υπάρχουσες συνεργασίες και ενίσχυση της συνεργασίας (ΠΑΣΙΠΣ, ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΒΡΕΦΟΚΟΜΕΙΟ, ΠΥΞΙΔΑ, ΑΜΥΜΩΝΗ)
- ✓ Ανάπτυξη νέων συνεργασιών με συλλόγους και σωματεία επαγγελματιών ψυχικής υγείας (ΣΕΨ, ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ, ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΩΝ ΚΛΠ)

ΜΕΣΑ / ΥΛΙΚΟ ΠΡΟΒΟΛΗΣ

- ✓ Rpt – παρουσίαση των 4 εκπαιδευτικών περιόδων (εκπαιδευτικά, συμμετέχοντες, ώρες, βαθμός ικανοποίησης)

- ✓ Παραγωγή video εισηγητών/ εκπαιδευομένων για τη χρησιμότητα και τη συμβολή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στην επαγγελματική εξέλιξη και πρακτική των συμμετεχόντων
- ✓ Σχεδιασμός και παραγωγή έντυπου υλικού (ντοσιέ) για την παρουσίαση των 4 εκπαιδευτικών περιόδων

γ) Κατασκευή ιστοσελίδας ΤΕΤΕ για παρουσίαση (εκτός σελίδας ΚΠΕ) των εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Σχεδιασμός και κατασκευή ειδικής ιστοσελίδας για το ΤΕΤΕ για αναλυτική παρουσίαση κάθε εκπαιδευτικής περιόδου.

ΜΕΣΑ / ΥΛΙΚΟ

- ✓ Εκπαιδευτικά προγράμματα / εκπαιδευτική περίοδο
- ✓ Βαθμός ικανοποίησης / εκπαιδευτικό πρόγραμμα / εκπαιδευτική περίοδο
- ✓ Βιογραφικά εισηγητών
- ✓ Video εισηγητών για σύντομη παρουσίαση εκπαιδευτικού προγράμματος
- ✓ Video εκπαιδευομένων για ικανοποίηση τους από εκπαιδευτικό

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

- ✓ Π/Υ ΤΕΤΕ ΓΙΑ ΠΡΟΒΟΛΗ 2019 – 10.000,00
- ✓ Έξοδα προβολής έως και 31/5/2019 - 1.150,00
- ✓ Υπόλοιπο – 8.850,00

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΕΩΣ ΚΑΙ 31/12/2019 (οι τιμές είναι τελικές με ΦΠΑ)

1) ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΕ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ	ΚΟΣΤΟΣ	ΠΛΗΡΩΜΗ ΕΝΤΟΣ 2019	ΠΛΗΡΩΜΗ 2020
SOCIAL POLICY	1.488,00	1Η ΔΟΣΗ 30/6/2019 744,00	2Η ΔΟΣΗ 31/1/2020 744,00
PSYCHOLOGY NOW	1.488,00	1Η ΔΟΣΗ 10/8/2019 744,00	2Η ΔΟΣΗ 10/2/2020 744,00

ΨΥΧΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ	850,00	1Η ΔΟΣΗ 30/6/2019 450,00	2Η ΔΟΣΗ 31/1/2020 400,00
NOESI	979,60	Όλο το ποσό εντός 2019 (30/6 & 31/12)	
PSYCHOLOGY.GR	2.083,00	1Η ΔΟΣΗ 30/6/2019 930,00	1.153 ,00 ΈΩΣ 31/3/2010
SEMIFIND	1.000,00	1Η ΔΟΣΗ ΈΩΣ 31/12/2019 500,00	1Η ΔΟΣΗ ΈΩΣ 31/5/2020 500,00
2) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑΣ	2.000,00	ΟΛΟ ΤΟ ΠΟΣΟ ΕΝΤΟΣ 2019	

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟ ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ – 9.886,00

ΚΟΣΤΟΣ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΕΝΤΟΣ 2019 – 6.347,60

ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΝΤΟΣ 2019 – 8.850,00 – 6.347,60 = 2.502,40

Το υπόλοιπο ποσό θα χρησιμοποιηθεί για την εκτύπωση / παραγωγή υλικού προβολής ,
το περιεχόμενο του οποίου είναι υπό διαμόρφωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

❖ Social Policy

- ✓ Έναρξη συνεργασίας - 6/2019 – Λήξη συνεργασίας 31/5/2020
- ✓ Συνολικό κόστος – 1.200,00 + ΦΠΑ = 1.488,00
- ✓ Τρόπος πληρωμής - 2 δόσεις (30/6 620,00, 31/1 868,00)

Η συνεργασία περιλαμβάνει

- ✓ Σταθερό banner για TETE στην αρχική σελίδα
- ✓ Ξεχωριστό banner για κάθε εκπαιδευτικό δεξιά στην αρχική σελίδα
- ✓ Ξεχωριστή ανάρτηση (Σύντομη περιγραφή – πρόγραμμα) για κάθε εκπαιδευτικό
- ✓ Αποστολή newsletter στα εγγεγραμμένα μέλη του social policy για κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα + εκπαιδευτικός σχεδιασμός
- ✓ Δημοσίευση Αγγελιών και άρθρων (αναδημοσιεύσεις και πρωτότυπα)

Υλικό προβολής

- ✓ Banner γενικό TETE
- ✓ Εκπαιδευτικός σχεδιασμός 2019-2020
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά
- ✓ Άρθρα

❖ Psychology now

- ✓ Έναρξη συνεργασίας - 6/2019 – Λήξη συνεργασίας 31/5/2020
- ✓ Συνολικό κόστος – 1.200,00 + ΦΠΑ = 1.488,00
- ✓ Τρόπος πληρωμής - 2 ισόποσες δόσεις (10/8 744,00, 10/2 744,00)

Η συνεργασία περιλαμβάνει

- ✓ Παρουσίαση TETE και των υπηρεσιών του σε ξεχωριστή σελίδα
- ✓ Σταθερό banner για TETE στην αρχική σελίδα
- ✓ Ξεχωριστή δημοσίευση για κάθε εκπαιδευτικό στο ημερολόγιο εκδηλώσεων “Ψ-Agenda”.
- ✓ Κοινοποίηση σεμιναρίων στα social media της ιστοσελίδας
- ✓ Δημιουργία ειδικής φόρμας εκδήλωσης ενδιαφέροντος για κάθε σεμινάριο για τους χρήστες του site.
- ✓ Αποστολή newsletter στα εγγεγραμμένα μέλη του psychology now για κάθε εκπαιδευτικό πρόγραμμα + εκπαιδευτικός σχεδιασμός
- ✓ Δημοσίευση Αγγελιών και άρθρων (αναδημοσιεύσεις και πρωτότυπα)

Υλικό προβολής

- ✓ Banner γενικό TETE
- ✓ Παρουσίαση TETE
- ✓ Εκπαιδευτικός σχεδιασμός 2019-2020
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά
- ✓ Άρθρα

❖ Noesi.gr

- ✓ Έναρξη συνεργασίας - 6/2019 – Λήξη συνεργασίας 31/5/2020
- ✓ Συνολικό κόστος – 790.00 + ΦΠΑ = 979.60
- ✓ Τρόπος πληρωμής - 2 δόσεις

Η συνεργασία περιλαμβάνει

- ✓ Ειδική σελίδα TETE (Όπως Ηλιάνθος) με παρουσίαση όλων των δράσεων και συνεργατών του τμήματος.
- ✓ Παρουσία TETE στην αρχική σελίδα /εκπαιδευτικά σε timeline / Νέα από TETE – LINK και με την ειδική σελίδα του TETE
- ✓ Newsletter σε 7.000 μέλη /1 ανά μήνα
- ✓ Banner για 10 ημέρες ανά μήνα στην αρχική σελίδα

Υλικό προβολής

- ✓ Παρουσίαση TETE
- ✓ Εκπαιδευτικός σχεδιασμός 2019-2020
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά
- ✓ Υλικό του κάθε εκπαιδευτικού

❖ Ψυχογραφήματα

- ✓ Έναρξη συνεργασίας - 6/2019 – Λήξη συνεργασίας 31/5/2020
- ✓ Συνολικό κόστος – 850,00 τελικό κόστος
- ✓ Τρόπος πληρωμής - 2 δόσεις (1εντός 2019 – 1 εντός 2020)

Η συνεργασία περιλαμβάνει

- ✓ 1 Banner στην αρχική σελίδα (4^η θέση – δεξιά στήλη) * 10 μήνες + 2 δώρο
- ✓ 5 ανακοινώσεις για εκπαιδευτικά προγράμματα + 5 δώρο
- ✓ 4 αποστολές newsletter
- ✓ 1 ψ – παρουσίαση (Τύπου γνωρίστε το TETE – περιγραφή υπηρεσιών και δράσεων)

Υλικό προβολής

- ✓ Banner TETE
- ✓ Παρουσίαση TETE
- ✓ Εκπαιδευτικός σχεδιασμός 2019-2020
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά
- ✓ Υλικό του κάθε εκπαιδευτικού

❖ Psychology.gr (Πύλη Ψυχολογίας)

- ✓ Έναρξη συνεργασίας - 6/2019 – Λήξη συνεργασίας 31/5/2020
- ✓ Συνολικό κόστος – 2.083,00 τελικό κόστος
- ✓ Τρόπος πληρωμής - 3 δόσεις (1 εντός 2019 – 2 εντός 2020)

Η συνεργασία περιλαμβάνει

- ✓ Παρουσίαση TETE μόνιμα
- ✓ Παρουσίαση για κάθε εκπαιδευτικό Πρόγραμμα
- ✓ 2 push notifications για κάθε εκπαιδευτικό σε επιλεγμένες ημερομηνίες
- ✓ 2 Δελτία τύπου για κάθε εκπαιδευτικό
- ✓ 1 newsletter για κάθε εκπαιδευτικό
- ✓ 2 αναρτήσεις σε social media για κάθε εκπαιδευτικό
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό
- ✓ Δημοσίευση πρωτότυπων άρθρων (απεριόριστος αριθμός)

Υλικό προβολής

- ✓ Banner TETE
- ✓ Παρουσίαση TETE
- ✓ Εκπαιδευτικός σχεδιασμός 2019-2020
- ✓ Banner για κάθε εκπαιδευτικό ξεχωριστά
- ✓ Υλικό του κάθε εκπαιδευτικού
- ✓ Συνεντεύξεις / άρθρα

❖ Semifind.gr

- ✓ Έναρξη συνεργασίας - 6/2019 – Λήξη συνεργασίας 31/5/2020
- ✓ Συνολικό κόστος – 1000,00 τελικό κόστος
- ✓ Τρόπος πληρωμής - 2 δόσεις (1 εντός 2019 – 1 εντός 2020)

Μόνιμο banner στην ενότητα Ψυχολογία – χορηγοί ενότητας – το banner οδηγεί σε σελίδα ΤΕΤΕ.

Υλικό προβολής – Banner ΤΕΤΕ

Παράρτημα 5. Ευρήματα από συναντήσεις συντονιστή εκπαίδευσης με Ε.Υ. κλινικών δομών του ΚΠΕ

1. Συνάντηση με Κ. Μπόλια – Ε.Υ. «Οσελότος»

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 24/4/19 και συζητήθηκαν τα ζητήματα εσωτερικής εκπαίδευσης και ενός εκπαιδευτικού για ειδικούς που εργάζονται με το αντικείμενο του Οσελότου. Συζητήθηκε, επίσης, το ενδεχόμενο το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για ειδικούς να αναπτυχθεί πάνω στην εσωτερική εκπαίδευση, για την οποία υπάρχουν ανάγκες στη νέα δομή, που στελεχώνεται επί του παρόντος από εθελοντές.

Οι εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων αφορούν τη χρήση διαγνωστικών εργαλείων αλλά και παρεμβάσεων.

Στην πρώτη κατηγορία ανήκει η χρήση προβολικών (Rorschach, CAT) νοομετρικών (WISC) και τεστ προσωπικότητας (MMPI-2), πάνω στα οποία θα μπορούσαν να εκπαιδευτούν δυο άτομα, που μπορεί να καλύψει ο προϋπολογισμός της δομής. Εδώ μπορούν να ενταχθούν και η εκπαίδευση σε πραγματογνωμοσύνες και γνωματεύσεις.

Στη δεύτερη κατηγορία εντάσσεται η ανάγκη για εκπαίδευση σε ιατροψυχοδικαστικά θέματα και σε θέματα παραβατικότητας: παρέμβαση και αποκατάσταση. Εδώ συζητήθηκε η δυνατότητα συνεργασίας με τους Στεφανίδη και Νικολαΐδη, οι οποίοι έχουν αναπτύξει μεθοδολογίες παρέμβασης σε παραβατικούς. Ο πρώτος στην παραβατικότητα εφήβων και ενηλίκων και ο δεύτερος πάνω στο πώς μπορεί να γίνει συμπαθής, να δουλέψεις και να κάνεις σχέση με τον παραβατικό.

Συνολικά, συμφωνήθηκε πως μπορεί αυτό το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για εσωτερική εκπαίδευση, το οποίο να παρακολουθήσουν και εξωτερικοί συμμετέχοντες, να δομηθεί με της εξής οργάνωση:

- *Κλινικές οντότητες*
- *Διάγνωση*
- *Παρεμβάσεις*
- *Ειδικότερα θέματα*

Συζητήθηκε επίσης το ενδεχόμενο να δομηθεί το εξωτερικό εκπαιδευτικό (πάνω στο εσωτερικό) με μια διαβάθμιση σε:

- *Γενικό, για λιγότερο έμπειρους επαγγελματίες*
- *Πιο ειδικό, για πιο έμπειρους επαγγελματίες*

Τέλος, συζητήθηκαν δυο ζητήματα που αφορούν το κομμάτι της τεκμηρίωσης:

Πρώτον, πώς θα καταγράφονται τα στοιχεία, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ερευνητικούς σκοπούς: intake – αξιολογήσεις – θεραπευτικά και αποκαταστασιακά αποτελέσματα.

Δεύτερον, ένα ερευνητικό πρωτόκολλο για τη σχέση παραβατικότητας και ψυχικής νόσου.

Η συνάντηση έκλεισε με τη συμφωνία για άμεση επικοινωνία μεταξύ των στελεχών του Οσελότου και του ΤΕΤΕ για το σχεδιασμό του εκπαιδευτικού πάνω στις εκπαιδευτικές ανάγκες που συζητήθηκαν.

2. Συνάντηση με Κ. Μάσχα – Ε. Υ. «Ηλιανθος»

Η συνάντηση έγινε την Τετάρτη 8/5/19 και συζητήθηκαν οι παλαιότερες και νέες εκπαιδευτικές ανάγκες των εργαζομένων, σε σχέση με τα ειδικά χαρακτηριστικά και τις προοπτικές της δομής.

Πρόκειται για μια δομή η οποία εμφανίζει αύξηση των περιστατικών όπως και νέων εργαζομένων, κάτι που έχει επιπτώσεις στις ανάγκες για εσωτερική εκπαίδευση.

Αρχικά συζητήθηκε η υλοποίηση του σεμιναρίου του PBS από τους coaches που έχουν εκπαιδευτεί τόσο από τη δομή του «Ηλιανθου», όσο και από τις δομές της «Αυλής του Κόσμου» και του «Οσελότου», σε σχέση με την εκπαιδευτική ανάγκη της διαχείρισης συμπεριφορών που προβληματίζουν. Η πρόταση της Ε.Υ. είναι να γίνει μια συνάντηση μεταξύ των coaches και να οργανωθεί ένα σεμινάριο, το οποίο μπορεί να λάβει χώρα σε μια ημέρα (Σάββατο), με π.χ. τρεις παρουσιάσεις της 1,5 ώρας συμπεριλαμβανομένης της συζήτησης. Επίσης αναφέρθηκε η ανάγκη να διοργανωθεί και μετά από κάποιο χρονικό διάστημα μια συνάντηση/ συζήτηση (π.χ. με αντικείμενο κάποια δημοσίευση κ.λπ.) ώστε να διατηρηθεί η επαφή με το αντικείμενο. Σχετικά με την υπάρχουσα εμπλοκή του TETE στην υλοποίηση της εκπαίδευσης, έχουν χορηγηθεί οι κλίμακες για τη μέτρηση του άγχους των εργαζομένων, και έχει συμφωνηθεί σε συνάντηση της ομάδας η τήρηση του προτεινόμενου από το TETE ερωτηματολογίου, για την καταγραφή των συμπεριφορών που προβληματίζουν.

Στη συνέχεια, συζητήθηκε το ζήτημα της σεξουαλικότητας που έχει απασχολήσει και στο παρελθόν το TETE και που είναι μια πραγματικότητα και μια ανάγκη στην οποία αναφέρονται και κάποιοι γονείς εξυπηρετούμενων στον «Ηλιανθο». Μέσω της συζήτησης με την Ε.Υ. αναδύθηκε το ευρύτερο πλαίσιο αυτών των αναγκών που αξίζει να συγκεκριμενοποιηθεί σχετικά με τις διαφορετικές ανάγκες ατόμων στο φάσμα των ΔΑΦ: τα άτομα που βρίσκονται στο χαμηλότερο σημείο του φάσματος (και των εργαζομένων που δουλεύουν μαζί τους) αφορούν περισσότερο ζητήματα αυνανισμού, σωματικής έντασης και εκνευρισμού, ενώ στα άτομα που είναι υψηλής λειτουργικότητας αναδύονται και ζητήματα σχέσεων, που είναι γενικώς ένα δύσκολο κομμάτι (δεν αφορά μόνο τη σεξουαλική σχέση, αλλά τη φιλία κ.λπ.) αλλά μπορεί να οδηγήσει και στη σεξουαλική επαφή. Διατυπώθηκε η πρόταση να κατασκευαστεί ένα εργαλείο, π.χ. πλατφόρμα, όπου θα μπορούσαν με προστατευμένο τρόπο να υποστηρίζονται αυτά τα άτομα σ' αυτόν τον τομέα. Τόσο η εκπαίδευση εργαζομένων σ' αυτά τα ζητήματα, όσο και το ενδεχόμενο ενός τέτοιου εργαλείου συζητήθηκε με την προοπτική μιας σύμπραξης που θα μπορούσε να αιτηθεί χρηματοδότησης από ευρωπαϊκά προγράμματα. Επίσης, συζητήθηκε το ενδεχόμενο και η προοπτική εκπαίδευσης ενός ατόμου σ' αυτό το αντικείμενο, που θα μπορούσε να προχωρήσει στη μετάδοση της γνώσης στους υπόλοιπους εργαζόμενους.

Η Ε.Υ. τέλος επεσήμανε την αξία της εισαγωγής εναλλακτικών παρεμβάσεων ή δραστηριοτήτων, σε σχέση με τα αμιγώς «παιδαγωγικά» με χρήση καρτών, όπως θέατρο, χορός, yoga, play therapy, και κηπουρική, όπως επίσης και αναπτυξιακών προσεγγίσεων, όπως τα DIR, Flourtime, όπου η δουλειά γίνεται στο φυσικό πλαίσιο και με εργαλείο τη σχέση. Επίσης, αναφέρθηκε η αξία της χρήσης της τεχνολογίας, το παράδειγμα του Makaton και της νοηματικής γλώσσας. Εκεί επισημάνθηκε το ενδεχόμενο σχεδιασμού και υλοποίησης μικρής κλίμακας εκπαιδευτικών παρεμβάσεων (σεμινάρια, ομιλίες) στο πλαίσιο της δομής.

3. Συνάντηση με Σ. Γρέγου – Ε.Υ. Τμήματος Παιδιών & Εφήβων

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τρίτη 14/5/19, όπου συζητήθηκε η δομή και το προφίλ των εργαζομένων του Τμήματος Παιδιών & Εφήβων και οι εκπαιδευτικές ανάγκες, παλιές και νέες, που σχετίζονται με αυτό το προφίλ.

Ο αριθμός των εργαζομένων και συνεργατών κυμαίνεται περί τα 20 άτομα και η παλαιότητα, όπως και το αντικείμενο και η προσέγγιση με τις οποίες δουλεύουν εμφανίζει ποικιλία. Υπάρχουν εργαζόμενοι από το ξεκίνημα του ΤΠΕ, εργαζόμενοι που έχουν αρκετά χρόνια εμπειρίας και νεότεροι, όπως και άνθρωποι που συνεργάζονται πιο πρόσφατα και με άλλο καθεστώς συνεργασίας, και οι οποίοι ενδέχεται σύντομα να γίνουν μονιμότερα μέλη της ομάδας. Ο πληθυσμός που εξυπηρετεί έχουν τόσο αναπτυξιακές όσο και συναισθηματικές διαταραχές, και οι προσεγγίσεις που εφαρμόζονται περιλαμβάνουν την ΨΚΣΑ, ψυχοδυναμικές, γνωσιακές-συμπεριφοριστικές, συστημικές-οικογενειακές παρεμβάσεις, Gestalt και μουσικοθεραπεία.

Μια επισημάνση που έγινε από την πλευρά της Ε.Υ. είναι οι δυσκολίες που μπορεί να προκύπτουν από την παρακολούθηση εκπαιδευτικών μέσω Skype αλλά και η μετακίνηση στην Αθήνα, η οποία έχει οικονομικό βάρος που μπορεί να είναι αποτρεπτικό για τους συμμετέχοντες από τη Χίο. Έγινε, μάλιστα, η πρόταση να διοργανώνονται τα εκπαιδευτικά στη Χίο, ώστε να γίνονται δια ζώσης, με την προοπτική να γίνει το κέντρο ένας εκπαιδευτικός οργανισμός όπου να γίνονται εκπαιδεύσεις που ν' απευθύνονται στους επαγγελματίες του νησιού. Συζητήθηκε, επιπλέον, η παρουσία σημαντικού αριθμού ψυχολόγων και άλλων επαγγελματιών (π.χ. λογοθεραπευτών) στη Χίο, με τους οποίους υπάρχουν επαφές (σύλλογος ψυχολόγων) και θα μπορούσαν να αποτελέσουν πληθυσμό στον οποίο μπορεί να απευθυνθεί το ΤΕΤΕ/ΚΠΕ, τόσο για τη διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών, όσο και για το σχεδιασμό και συμμετοχή τους σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Συμφωνήθηκε η πιθανότητα επαφής με τον εν λόγω σύλλογο στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδιασμού ανάπτυξης συνεργασιών με συλλόγους και εξωτερικούς οργανισμούς.

Όσον αφορά τις εκπαιδευτικές ανάγκες, ως μια ανάγκη για εσωτερική εκπαίδευση που «εκκρεμεί» και που έχει συζητηθεί ήδη με τη Μαριάννα Τάσση είναι οι κοινωνικές ιστορίες, πάνω στις οποίες κάποιοι εργαζόμενοι έχουν παρακολουθήσει κάποια σεμινάρια (σε στοιχειώδη ή εισαγωγικό βαθμό) στο παρελθόν. Είναι μάλιστα μια ανάγκη που οι εργαζόμενοι αναμένουν ως βέβαιη να πραγματοποιηθεί. Στο παρελθόν είχε συζητηθεί ως κάτι που να οργανωθεί χωρίς τη συμμετοχή του ΤΕΤΕ, μόνο μεταξύ του ΤΠΕ και της Μαριάννας Τάσση, όμως συζητήθηκε η δυνατότητα να οργανωθεί ως κάτι πιο συγκροτημένο υπό τη διοργάνωση του ΤΕΤΕ. Κρίνεται, μάλιστα, ως μια θεματική που μπορεί να έχει ευρύτερο ενδιαφέρον, δεδομένου ότι δεν περιορίζεται στην εργασία με τον αυτισμό, αλλά μπορεί να αφορά τη δουλειά και με άλλους πληθυσμούς. Η Ε.Υ. τόνισε τη σημασία το συγκεκριμένο εκπαιδευτικό να λάβει χώρα δια ζώσης και εκ του σύνεγγυς στη Χίο.

Μια άλλη θεματική που έχει αναδυθεί και από συζητήσεις με άλλους Ε.Υ. είναι το θέμα της σεξουαλικότητας, το οποίο αναφέρθηκε σαν άμεση ανάγκη, μιας και πολλοί εξυπηρετούμενοι βρίσκονται πλέον στην εφηβεία και οι εργαζόμενοι, ιδίως οι νέοι, δεν έχουν τις γνώσεις για να δουλέψουν μ' αυτό το κομμάτι. Συζητήθηκε

το ενδεχόμενο να διοργανωθεί σ' έναν πιο στοιχειώδη βαθμό προς το παρόν, και ίσως με πιο οργανωμένο τρόπο στο μέλλον, μιας και είναι μια ανάγκη που επείγει. Επίσης, όπως συζητήθηκε και με την Ε.Υ. του «Ηλίανθου», άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες αφορούν τη χρήση της θεραπείας τέχνης, όπως και της τεχνολογίας, στη δουλειά με τον αυτισμό, ένα πεδίο με το οποίο δουλεύουν όλοι οι εργαζόμενοι. Τέλος, συζητήθηκε η δυνατότητα του e-learning μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, που υλοποιείται αυτή την περίοδο από το ΤΕΤΕ.

4. Συνάντηση με Α. Τσόκου – Μονάδα Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 15/5/19 και συζητήθηκε η δομή και το προφίλ των εργαζομένων του Τμήματος Ψυχικής Υγείας Ενηλίκων, οι προοπτικές συνεργασιών για τη διοργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και οι συνεργασίες με τοπικούς συλλόγους της Χίου.

Η συγκεκριμένη δομή είναι μαζί με το ΤΕΤΕ η νεότερη του ΚΠΕ. Το προσωπικό της είναι περιορισμένο σε αριθμό (τρεις ψυχολόγοι, ένας ψυχίατρος και ένας εργοθεραπευτής) και εργάζεται στο Τμήμα με μερική απασχόληση, καθώς πολλοί απασχολούνται και σε άλλες δομές του ΚΠΕ στη Χίο. Παρέχονται υπηρεσίες, όπως τεστ, που δεν χορηγούνται σε άλλους χώρους στη Χίο, όπως και ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις διαφορετικών προσεγγίσεων, ώστε οι επαγγελματίες έχουν δική τους εξωτερική εποπτεία.

Η Ε.Υ. δεν αναφέρθηκε σε κάποια συγκεκριμένη ή επείγουσα εκπαιδευτική ανάγκη του προσωπικού του Τμήματος και σημείωσε πως παλιότερα είχε γίνει συζήτηση για συμμετοχή των επαγγελματιών στην υλοποίηση προγραμμάτων, παρά στο σχεδιασμό σεμιναρίων που να ανταποκρίνονται σε δικές τους εκπαιδευτικές ανάγκες. Σ' αυτό το πλαίσιο συζητήθηκε η αναμενόμενη λειτουργία της υπό κατασκευή ηλεκτρονικής πλατφόρμας και η Ε.Υ. εξέφρασε τη θετική της εντύπωση για τις δυνατότητες που αυτή προσφέρει, σημειώνοντας, όμως, τη σημασία της διαφοροποίησης μεταξύ α) εισαγωγικών και β) εξειδικευμένων ή ατομικών εκπαιδευτικών ευκαιριών. Η εμπειρία της από την πρώτη περίπτωση δεν είναι πολύ ικανοποιητική, δείχνοντας ότι θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το προφίλ των υποψηφίων συμμετεχόντων.

Επίσης, συζητήθηκε η δυνατότητα συνεργασίας – για διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών αλλά και σχεδιασμό και υλοποίηση σεμιναρίων – με τον νέο Σύλλογο Ψυχολόγων της Χίου, που συζητήθηκε και με την Ε.Υ. του ΤΠΕ, και του οποίου η Ε.Υ. είναι μέλος. Στο παρελθόν είχε μεσολαβήσει το ΤΕΤΕ για την υλοποίηση ενός σεμιναρίου συστημικής θεραπείας από την ΕΕΣΚΕΨΟ, του οποίου η οργάνωση δεν κρίθηκε εξαιρετικά ικανοποιητική. Η Ε.Υ. μπορεί να μεσολαβήσει για την επαφή με το σύλλογο.

5. Συνάντηση με Η. Φύλλα – Κινητή Μονάδα Ψυχικής Υγείας

Η συνάντηση έγινε την Τετάρτη 22/5/19. Επισημάνθηκε η χρονική συγκυρία της Κινητής Μονάδας, η οποία βρίσκεται σε περίοδο αναμονής πρόσληψης προσωπικού, κάτι που εφόσον προχωρήσει θα οδηγήσει στην ανάδυση νέων

εκπαιδευτικών αναγκών από τις υπάρχουσες. Η πλειοψηφία των υπαρχόντων μελών έχουν περισσότερα από δέκα χρόνια εργασίας στην κινητή μονάδα.

Συζητήθηκε η έννοια της «πρώτης/ πρώιμης παρέμβασης στην ψύχωση», η οποία αναδύεται τελευταία στον επιστημονικό λόγο για την εργασία με την ψύχωση, και το ενδεχόμενο διερεύνησης του και των προοπτικών σχεδιασμού και υλοποίησης εκπαιδευτικού με αυτή τη θεματική.

Επίσης, συζητήθηκε με την Ε.Υ. η παρούσα επικοινωνία με μια εταιρεία στην Αθήνα, το «Βήμα Κοινό», που σε συνεργασία με το ΤΕΤΕ σχεδιάζει την υλοποίηση εκπαιδευτικού με αντικείμενο την κοινοτική ψυχιατρική, και που άπτεται του αντικειμένου της κινητής μονάδας. Μάλιστα, σχετικά και με τον προγραμματισμό σχεδιασμού ενός εκπαιδευτικού ή μέρους του που θα κάνει χρήση ηλεκτρονικής πλατφόρμας, συζητήθηκε με την Ε.Υ. η πιθανότητα να το παρακολουθούσαν οι εργαζόμενοι της μονάδας. Εφόσον προχωρήσουν οι προαναφερθείσες προσλήψεις, ίσως θα ήταν ένα πεδίο όπου οι νέες εκπαιδευτικές ανάγκες της μονάδας και ο βραχυπρόθεσμος σχεδιασμός του ΤΕΤΕ για τη συνεργασία με το «Βήμα Κοινό» να συγκλίνουν.

6. Συνάντηση με Γ. Μπριντζουλάκης – «Στην Αυλή του Κόσμου»

Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 22/5/19 και, όπως και στη συνάντηση με την Ε.Υ. του «Ηλιανθου», συζητήθηκε το ζήτημα της εκπαίδευσης του PBS. Οι Ε.Υ. των δυο δομών και οι επαγγελματίες που έχουν εκπαιδευτεί θα πρέπει να προχωρήσουν σε μια συνάντηση προκειμένου να συμφωνήσουν το πλάνο της εφαρμογής της εκπαίδευσης στις δυο δομές του ΚΠΕ και στη συνέχεια στην περαιτέρω αξιοποίησή του με εκπαιδευτικούς σκοπούς.

Το ζήτημα του PBS αναφέρθηκε επίσης από τον Ε.Υ. και σε σχέση με το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τις ΔΑΦ, στο οποίο συμμετέχουν οι Ε.Υ. των δυο δομών, όπου αναφέρθηκε ότι ενότητες/ στοιχεία του PBS θα μπορούσαν να προστεθούν στο εκπαιδευτικό αυτό. Επίσης, επισημάνθηκε η αναμενόμενη αλλαγή στη σύσταση του προσωπικού. Αφενός θα ακολουθήσει η απουσία λόγω άδειας εργαζόμενου που συμμετέχει στο εν λόγω εκπαιδευτικό και έτσι συζητήθηκε το ενδεχόμενο αλλαγής που αυτή η απουσία ίσως πρέπει να επιφέρει και στο περιεχόμενο ή το σχεδιασμό του. Αφετέρου, θα επέλθει και ανανέωση του προσωπικού με την προσθήκη νέων μελών, κάτι θα επιφέρει αλλαγές ως προς τις εκπαιδευτικές ανάγκες, οι οποίες όμως δεν μπορούν να προβλεφθούν πριν αυτές λάβουν χώρα.

Τέλος, μια νέα θεματική προς διερεύνηση για εσωτερική εκπαίδευση, η οποία θα μπορούσε να μελετηθεί στο απώτερο μέλλον είναι το intensive interaction.

Παράρτημα 6. Πρόγραμμα εκπαιδευτικών που θα υλοποιηθούν τη χρονιά 2019-20

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ 2019-2020

Για την περίοδο 2019 – 2020 έχουν σχεδιαστεί και θα υλοποιηθούν τα ακόλουθα εκπαιδευτικά προγράμματα

1) «Εκπαίδευση στη θεραπεία και αποκατάσταση των διαταραχών αυτιστικού φάσματος μέσης και χαμηλής λειτουργικότητας». Εκπαίδευση μέσα από την κλινική πρακτική 5^η σειρά

- ✓ Για νέους επαγγελματίες ψυχικής υγείας & εκπαίδευσης, τελειόφοιτους / απόφοιτους συναφών σχολών
- ✓ Διάρκεια: Νοέμβριος 2019 - Μάιος 2020
- ✓ Ημερομηνίες:
 - 9/11/2019
 - 23/11/2019
 - 14/12/2019
 - 11/1/2020
 - 25/1/2020
 - 15/2/2019
 - 7/3/2020
 - 21/3/2020
 - 9/5/2020
- ✓ Ημέρα: Σάββατο
- ✓ Ώρες: 10 πμ – 3μμ
- ✓ Δομή / Περιεχόμενο: 45 ώρες εισηγήσεων, 180 ώρες πρακτική άσκηση, 12 ώρες ατομική εποπτεία
- ✓ Κόστος: 580,00
- ✓ Ειδική τιμή: 490,00, για εγγραφές έως 30/9/2019, φοιτητές, ανέργους και εγγραφές άνω των 3 ατόμων.
- ✓ Δυνατότητα παρακολούθησης μόνο της θεωρητικής εκπαίδευσης
 - Κόστος 380,00

2) «Οι Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας σε Κοινοτικές Δομές: Δουλεύοντας με τις ψυχικές διαταραχές στην κοινότητα». Σε συνεργασία με το κέντρο παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών ψυχικής υγείας «ΒΗΜΑ ΚΟΙΝΟ».

- ✓ Για επαγγελματίες ψυχικής υγείας, υγείας, εκπαίδευσης και κοινωνικής φροντίδας
- ✓ Διάρκεια: Νοέμβριος 2019 – Απρίλιος 2020.
- ✓ Ημερομηνίες:
 - 23 & 24/11/2019
 - 11 & 12/1/2020
 - 8 & 9/2/2019
 - 7 & 8/3/2019
 - 4 & 5/4/2019
- ✓ Ημέρες: Σάββατο & Κυριακή
- ✓ Διάρκεια: 50 ώρες

- ✓ Ώρες: 10 πμ-3μμ
- ✓ Δομή / Περιεχόμενο: Εισηγήσεις και πρακτική εξάσκηση
- ✓ Κόστος: 420,00
- ✓ Ειδική τιμή: 350,00, για εγγραφές έως 15/10/2019, φοιτητές, ανέργους και εγγραφές άνω των 3 ατόμων.

3) «Μιλώντας για την απώλεια και το πένθος». 1^η Εισαγωγική συνάντηση

- ✓ Για επαγγελματίες ψυχικής υγείας, υγείας και κοινωνικούς επιστήμονες. Ημερομηνίες:
 - 14/12/2019
 - 15 /12 2019
- ✓ Ημέρες: Σάββατο και Κυριακή
- ✓ Διάρκεια: 11 ώρες
- ✓ Δομή / Περιεχόμενο: 7 ώρες εισηγήσεων, 4 ώρες εργαστήριο (προβολή ταινίας και συζήτηση)
- ✓ Κόστος: 140,00
- ✓ Ειδική τιμή: 120,00 για εγγραφές έως 30/10/2019, φοιτητές, ανέργους και εγγραφές άνω των 3 ατόμων

4) «Δουλεύοντας με τη ΔΕΠΥ στα διαφορετικά στάδια της ζωής: Από την τεκμηρίωση στη θεραπευτική πρακτική, με το παιδί, τον ενήλικα, την οικογένεια, το σχολείο». 2^η σειρά

- ✓ Για επαγγελματίες ψυχικής υγείας και εκπαίδευσης.
- ✓ Διάρκεια: Ιανουάριος 2020 - Μάιος 2020
- ✓ Ημερομηνίες:
 - 18 & 19/1/2020
 - 8 & 9/2/2020
 - 14 & 15/3/2020
 - 11 & 12/4/2020
 - 16 & 17/5/2020
- ✓ Ημέρες: Σάββατο και Κυριακή
- ✓ Περιεχόμενο / Δομή: 50 ώρες εισηγήσεων και κλινικών και βιωματικών ασκήσεων
- ✓ Ώρες: 10 πμ – 3 μμ
- ✓ Κόστος: 350,00
- ✓ Ειδική τιμή: 280,00 για εγγραφές έως 30/11/2019, φοιτητές, ανέργους και εγγραφές άνω των 3 ατόμων

5) «Παροχή Πρώτων Βοηθειών σε περιβάλλον Ψυχικής Υγείας και Ειδικής Αγωγής». 4^η σειρά

- ✓ Για επαγγελματίες ψυχικής υγείας, υγείας και κοινωνικής φροντίδας
- ✓ Ημερομηνίες: 1 & 2 Φεβρουαρίου 2020
- ✓ Ημέρες: Σάββατο & Κυριακή
- ✓ Διάρκεια: 15 ώρες
- ✓ Δομή / περιεχόμενο: 11 ώρες εισηγήσεων & 4 ώρες μελέτες περιπτώσεων / πρακτική άσκηση
- ✓ Κόστος: Αρχική τιμή 130,00
- ✓ Ειδική τιμή: 100,00 για εγγραφές έως 30/12/2019, φοιτητές, ανέργους και εγγραφές άνω των 3 ατόμων.

5) «Η θεραπευτική σχέση του επαγγελματία Ψυχικής υγείας με τους γονείς παιδιού στο φάσμα του αυτισμού». 2^η σειρά. Εκπαίδευση e-learning.

- Για επαγγελματίες ψυχικής υγείας, εκπαίδευσης και επαγγελματίες κοινωνικής φροντίδας με κλινική δραστηριότητα με άτομα με ΔΑΦ.
- Μάρτιος 2020
- Κόστος: 160,00

Για περισσότερες πληροφορίες και εκδήλωση ενδιαφέροντος,
Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης και Εκπαίδευσης, κ. Παρασκευή Χούλη ,
Δευτέρα – Παρασκευή 10-4 μμ
Τηλέφωνο: 210 5731581, 6984601372
E-mail: seminars@kpechios.gr